

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hóra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hóra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitótár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesülé-
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 332

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szerda, október 16.

Mai számunk főbb közleményei:

Mi készül a politikában?
Roosewelta rálóttek.
Jókedvű a főzsde.
Végre komolyan.
A balkáni bonyodalom.
Halálba üldözött hadnagy.
Nem kell az asszony...
Tárgyalás az aradi fogházban.
Ujoncok serege.
Tarkaságok.

A belső béke.

Arad, október 15.

Hogy a munkapárt közeledik az ellenzékhez a béke érdekében, az nagyon valószínű és nagyon természetes valami. A munkapárt nem egy alkalommal jelét, bizonyosságát adta, hogy a békének, a normális parlamenti működésnek visszatértét fölébe helyezi minden érzékenységnek, minden etikett-kérdésnek, a minők más disszonanciák esetében bizonyára fölmerülnek a körül, hogy: ki kezdje a békülést. A munkapárt, a multnak minden kudarc, megfenekelt kísérlete után is szívesen teszi meg a kezdő lépést, nem a maga és nem az ellenzék érdekében, hanem azért, mert erre a békére az országnak szüksége van, a mai, mindenféle válsággal teli időben inkább, mint valaha. Teszi az első lépést nem annak kedvéért, hogy a politikai zavarok hatásaiért a felelősséget magától elhárítsa, hiszen ezért joggal ugyse lehetett

a többséget számadásra vonni: hanem kötelességből, komoly akarattal, és azzal a reménnyel, hogy kivételesen súlyos állapotok között az ellenzék tagjaiban a lelkiismeret, a közvéleménynek megbecsülése és meghallgatása erősebb lesz, mint a hiúság, hogy az obstrukciónak, ha már egyszer megkezdték, minden áron győznie kell.

Igen, kivételesen és kétségbeejtően rossz állapotok között van az ország, és ha az okokat, a melyeknek ezek előidézésében részük van, a politikai válság megszüntetésével teljesen nem is lehet kiküszöbölni, kétségtelen, hogy a belső rendnek, a magunk közötti egyetértésnek visszatérte lényegesen enyhítené a helyzetet. A háborus bonyodalom kitörése csak öregbítette a hitelhiányt, amelynek eredete az volt, hogy a külföld az állandó politikai zavarok miatt bizalmatlanná lett irányunkban, összevonta a kölcsönöket és hazaküldte a magyar papírok egy részét. De ha a multa nem is rekriminálunk: most, amikor az a veszély állandóan a fejünk fölött csüng, hogy a balkán felfordulás bennünket is magával ragad, szükséges, hogy a kicsinyes, jobbára személyi érzésekből kinőtt ellentétek elsimuljanak és az elvi, egyébként tiszteletreméltó szempontokat jégre tegyék. A magyar történelem fog még alkalmat adni Andrassy Gyula grófnak, hogy igazolni próbálja, vajon az angol alkotmány szerint joga van-e a képviselőházi elnöknek arra, amit Tisza István gróf tett; Juth Gyula, egészségben megerősödvén, lehet

még bajnoka a „megbántott alkotmány-nak“; Károlyi Mihály gróf is kereshet még majd formákat, amelyek neki elégtételt szereznek a kivezetetés szörnyüségéért. És ha a választójog most nem is valósulhatna meg a radikálisok óhajtott teljességben, azért az nem temetődik el. Most azonban, a mikor a gazdasági élet, a mindennapos kenyérkereset minden ágában a legsötétebb gondok léptek előtérbe, — a rombolást ne folytassák a politikusok, a törvényhozók, a kiknek hivatás szerint az ország javát, minden itt élő ember jobb boldogulását kellene szolgálni. Az országnak, az embereknek semmi hasznunk nincsen a disputából, a végnélküli szó- és kereplőharcból, a melylyel az okozókat, az első és igazi okozókat igyekeznek keresni és meghurcolni. Bizzák most már nyugodtan ezt a tisztában látó, az izgalmtól és elfogultságtól távolabb álló utókorra: most azzal tehetik a legnagyobb szolgálatot, ha minden más szempontot félre téve, *módot nyujtanak a megegyezésre.*

Az optimizmust ugyan erősen megviseleték a magyar politika eseményei, de azért még mindig él és lobog az, hogy a mi nem sikerült korábban, amikor ez volt a legfőbb bajunk, az most, amikor a katasztrófák árnyéka szállt fölénk, sikerülni fog. A munkapártot is ez a remény vezeti, amikor kész új hidat kínálni a megegyezés felé. Igaz ugyan, hogy az ellenzéki politikusok még a legutóbbi nyilatkozatokban is annyi engesztelhetlenséget,

A bolgár fejedelem és a színházi bérletcsináló.

(G. M. I.) Még csak fejedelem volt Ferdinánd, a bolgárok harcokkedvű cárja, mikor ez a kis történet megesejt. Murány grófia rendes magyarországi tartózkodása alatt meglátogatta egy forró júlusi délután, a gömörmezei Jolsván, a Koháry-Köburg hercegi kastélyt. De kevés időt töltött a régi templarius-kolostor helyén épült gyönyörű épületben, hanem csak úgy egyszerűen, egyetlen kíséreléssel átsétált a kis város forró, nap-sütötte, girbe-görbe kövezettel kirakott piacán, hogy meglátogassa a Köburg-uradalom egyik derék, öreg intézőjét. Egyszerű, fehérre meszelt ház, zöld salugáteres ablakok, oszlopos tornác az udvaron, ahol a párkányon deszkavályuban tenyésztek a delignyító fölfutó indáit és nagy vérvörösre pingált favödrökben virít, illatozik a törpepére nevelt oleander-bokor rózsaszínű virága... Ilyen házban lakott a hercegi család régi, hű embere. És a bolgárok daliás fejedelme — a rekkenő meleg ellenére — hosszú fekete kabátban (hogy ránézve is előntötte az embert a kellemetlen forrószag érzése) vizitelt az egyszerű embernél. Leült a tornácra, nyájasan elbeszélgetett a családdal és türelmesen várta, hogy szünjék a meleg, hogy veszedelem nélkül látogathassa meg a piactéri ódon templomot, mely talán még látta fehér falai között, díófa térdeplőn, aranyveretű, rubintkapcsos imakönyvből buzgón imádkozni Széchy Máriát, a Murányi Vénust. Hiszen Jolsva régente a Széchy familia birtoka volt.

Mig a bolgárok fejedelme ott üldögélt a virágos tornácra, a piactér másik háza előtt nagy

sürgés-forgás támadt. Sárgára pingált, egy emeletes épület volt. Széles kapuja tárva-nyitva, hogy be lehetett látni a hosszú, keskeny udvarra, a mely most hangyabolyként nyüzsgött a sok embertől, társzekértől. A ház a községi nagyvendéglő volt. És a nagy sürgés-forgás, aránylag kevés cselekvés, de annál több kiabálás, azt jelentette, hogy éppen most érkezett a városba nemes és műpártoló közönségének szórakoztatására egy dráma, operett és népszínmű-előadásokra berendezett színtársulat. És a direktor éppen most pöröl az udvar egyik sarkában az előre küldött bérletcsináló tiktárral, aki kezében a csaknem szüzhéren maradt bérletívvel, dacos mogorván állott a toporzékoló igazgató előtt. Mit tehet ő róla, hogy a jegyző urnak meghalt az anyósa, a szolgabírónak született egy kis gyereke és a járásbíróknál dupla lakodalom lesz a héten? Születés, halál, esküvő és temetés, szüretelés és aratás, öröm és bánat egyformán ellenségei a vidéki színésznek. Mert: „Kell is nekünk színház, mikor annyi bánatunk van!“ „Nem bérlehetünk, mert amúgy is elég mulatság lesz nálunk“, stb. stb.

De a direktort nem elégitette ki a tiktár magyarázata. Kerekén kijelentette, hogy azonnal lásson a bérlet után, mert különben kénytelen lesz másik emberét megbizni a tiktári teendővel. Mivel a mozdulás annyiba került, hogy nem maradt egy árva garasa sem... Ember!... hát tönkre akar tenni?!... stb., stb.

A tiktár — kemény nyaku magyar ember — elbusulva ment ki a vendéglő kapuja elé, mérgében nagyot lökve lábával az égszínkére pingált sugólyuk-fedőkalapon, a melyet éppen most rakta-rozott le a társzekérről a színházszolga, a furcsa alakú, vaspántos deszkaládák és lécekre feszített festett vászondarabok közül.

Kint a kapu előtt a társulat tagjai csoportosultak és a helyett, hogy — rendes szokás szerint — elszéledtek volna a szélrózsa minden irányában, lakást keresni, izgatottan tárgyalták a bolgár fejedelem látogatását. Hogy egy királyi herceg, egy valóságos uralkodó itt van ebben a parányi városban, egészen felizgatta az amúgy is folyton rezzög idegekkel élő színészeket. Elhatározták, hogy török szakad, megnezik azt az embert, a kit szerintük csak úgy mint a többi uralkodó, „históriát csinál!“

A tiktár borus szívvel hallgatta egy ideig a szapora fecsegést, de aztán, hirtelen fulig vörösödve, mint Liliomfi Szellemflyje, a zseniális színlaposztó, kinek éppen „most gyult föl agyának légszész lángja!“ csapott széles homlokára és hirtelen sarkon fordulva, lélekszakadtan rohant a városka egyik mellékutcája felé.

Néhány perc múlva ismét megjelent a tiktár a piactéren. Egyszerű szürkeruháját azonban hosszú fekete kabáttal cserélte föl, amelynek egyetlen disze az a vérvörös selyemkeszkendő-csúcs volt, amely ellenállhatatlan eleganciával kandikált ki a császár-kabát külső oldal-zsebéből. Remegő szívvel, de szilárd lépéssel tartott egyenesen az uradalmi kasznár fehér házikója felé. Reszkető kezében az üres bérletívét szorongatta. És merész lépésén való aggodalmát a — szándékát azonnal kitaláló — kollégák álmélkodó, ujongó csodálkozása enyhítette csupán.

Ott állott a fejedelem a tornácra, az egyik oleander cserép mellett, tekintélyes orrát az illatos virágokba sülyesztve. Körülötte három erős, szálás férfi, a fejedelem maga is óriási! És a Herkulesek csoportja elé lassan, alázatosan becsuszott a kis, alacsonytermetű, izgalmas fehérre sápadt tiktár. Mintha a törpe, bohó Mime egy csapat hatalmas,

annyi gyűlöletet és olyan merev elzárkózást hirdettek, amennyi mindenesetre sok akadályt jelent a kiegyenlítés útján. De minden büszke közjogi felfogás, minden sértett önérték és minden szenvedélyes harag meg kell, hogy hátráljon a kérdés elől, amelyet a közvélemény most már nem a szelíd óhajással, hanem a szorongatott emberek kétségbeesésével vet föl: le kell az országnak egészen romlania, csak azért, hogy Andrassy Gyulának igazsága, Justh Gyulának mámoros győzelme és Károlyi Mihály grófnak ragyogó elégtétele legyen?... Ez a főkérdés azokban a tárgyalásokban, amelyek a mai hírek szerint, a munkapárt kezdésére megindulnak.

Mi készül a politikában?

— A delegációk utolsó tanácskozása. —
Novemberben Budapestre jön a király. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, október 15.

Mint Bécsből jelentik, holnap délután a külügyminisztériumban közös miniszteri tanács lesz, amely boszniai ügyekkel és a legközelebbi delegációk ülészakának előkészítésével fog foglalkozni.

Stürggh gróf és Lukács miniszterelnökök tegnap egy óra hosszáig tanácskoztak közös ügyekről és a legközelebbi delegációk összehívásának idejéről. Abban állapodtak meg, hogy a delegációk november 5-én Budapesten fognak összeülni. Ez az időpont még nem végleges, mert hozzá kell még járulnia a királynak, aki személyesen akarja a delegációkat megnyitni és végül Budapestre fog utazni. A király valószínűleg november 4-én utazik Budapestre és három héttig marad ott.

Tanácskozik az ellenzék.

Az ellenzéki pártok intéző bizottsága ma délután tíz órakor értekezletet tartott a néppárt környiségében. Az értekezleten a Kossuth-párt részéről Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Tóth János, Sággy Gyula és Zlinszky István, a Justh-pártból Justh Gyula, Földes Béla, Holló Lajos és Bakonyi Samu, a néppártból Zichy Aladár gróf,

őles Szigfrid közé kerülne... És mégis láttára valamennyi arc halálra sápadt, majd vérpirosra gyult. A három óriás egy mozdulattal védőpajzsot alkotott az uralkodó körül. Mig a fejedelem ösztönszerűen hátralepett, kezét tiltóan maga elé emelve... „Anarchista, gyilkos merénylő?” ez a retentő kérdés volt minden arcra írva. A remegő kezben tartott vékony fehér árkus talán bombát, vagy más gyilkos fegyvert takar?... Kinos csönd. A legyek döngicsélése is halik az ambituson és a hogy egy torokos darázs szomjasan szűrösölli a rablott mézet a virág kelyhéből... Aztán semmi... A jó öreg kasznár ocsudott föl először... Meghallgatta a titkár óhaját, akit a váratlan hatás, a melyet megjelenése keltett, még zavartabbá tett, — hogy fenséges fejedelem írjon alá egy hérlitet (esetleg többet is), és szerencsétlenné megjelenésével ma este a megnyitó-előadást... Szíre kerül: „A belgrádi vérfürdő, vagy Drága királynő és Sándor király rémes halála”. Remek szomorujáték öt fölvonásban és tizenkét képből... A tapintatosan megválasztott darabcm csak fokozta a hatást. A fejedelem idegesen intett a kezével és hibátlan magyarsággal mondta: „Nem! Nem kell semmi... semmi... semmi!” A titkárt szerencsésen kituszkolták az ambitusról. Elment, kezében busan lengetve a megint csak szűztisztafehéren maradt — hérlitet.

Ez a kis igaz történet arra jó, hogy megvigasztalja azokat, a kik örökösen lázonganak a sors ellen, a mely véletlenül a — völgyben felejtette, a helyett, hogy a hegytetőre állította volna őket.

Pedig meggondolhatnák, hogy a tulságos magasság veszedelmes. Vihar könnyen éri az embert és a levegő is nagyon ritka. A szív elszorul, a torok elulad, a szem káprázik benne.

És kísértetet lát — fényes nappal is!...

a kizsáka pártból Szabó István jelent meg. A tanácskozás negyedéig tartott. Hivatalosan a következő kommunikét adták ki róla:

Az intéző-bizottság foglalkozván az utolsó ülés óta történt eseményekkel, megállapítja, hogy a képviselők legutóbbi kitiltása is törvény és házszabályellenes, miért is annak rendelkezéseit kötelezőnek el nem ismeri. Az intéző-bizottság semmi szükségét nem látja annak, hogy a szövöküzett ellenzék eddigi eljárásán változtasson. Tekintettel továbbá arra, hogy az ellenzéki képviselők erőszakosan meg vannak fosztva annak lehetőségétől, hogy törvényhozói és ellenőrzői kötelességüket a képviselőházban teljesíthessék, az ellenzéki pártokat együttes értekezletre hívja össze s ott a válságos politikai helyzettel foglalkozik.

Zboray Miklós, az intéző-bizottság ügyvezető-igazgatója a tanácskozás után úgy nyilatkozott, hogy a vezéreket megbízták, hogy az együttes ellenzéki értekezlet idejét állapítsák meg és az ott előterjesztendő javaslatokat is előre készítsék el. Az együttes értekezletet előreláthatóan egy héten belül már összehívják.

Ezen az értekezleten a nyilvánosság előtt is kifejtik majd az ellenzék álláspontját a külpolitikai bonyadalommal szemben s válaszolni fognak azokra a támadásokra, melyek a delegációban munkapárti részről érték az ellenzék mostani viselkedése miatt.

Elfogadták a 165 millió póthitelt.

Bécsből jelentik, hogy a magyar delegáció ma délután tíz órakor Láng Lajos báró elnöklésével teljes ülést tartott.

Nyegre László előadó ismertette a közös pénzügyminisztérium és a közös számvevőszék költségvetését, melyet vita nélkül megszavaztak. Ezután áttértek a 165 millió rendkívüli hitel tárgyalására.

Ezután Hegedűs Lóránt előadó ismertette a közös hadügyminisztériumnak erre vonatkozó előterjesztéseit, melyeket elfogadásra ajánlott, mert, ugymond, senki sem viselhetné a felelősséget azért, hogy ezt a pénzügyi viszonyainkat ez idő szorint nem érintő követelést visszautasítsa.

Rosenberg Gyula előadó a tengerészeti albizottság nevében szintén elfogadásra ajánlotta a rendkívüli hitelre vonatkozó előterjesztést.

Okolicsányi László és Montbach Imre felszólalásai után Günzel Antal altábornagy a hadügyminiszter képviselője kijelentette, hogy a legnagyobb takarékoság alapján felállított program alapján az összes hiányok megszüntetésére 150 millió korona összeg szükséges, melynek igénybevétele legelőbb hat évi időtartamra osztható fel. Ezután a bizottság általánosságban és részleteiben is elfogadta a hadügyi és a tengerészeti póthitelekre vonatkozó előterjesztést.

A delegáció záróülése valószínűleg holnap déli 12 órakor lesz.

Pártközi konferencia lesz?

A politikai válság rendkívül érdekes mozzanatról értesül Az Est. A szövöküzett ellenzék vezéri bizottságához bizalmas uton a nemzeti munkapárt elnökségének azt a kérdését intézték, hajlandó volna-e az ellenzék béketárgyalásba bocsátkozni a többséggel és e végből pártközi konferenciába belemenni? A mennyiben az erre való hajlandóság megvolna, a nemzeti munkapárt kiküldene egy bizottságot, azzal a fóladattal, hogy hivatalosan kezdjen tárgyalást az ellenzéki pártok kiküldötteivel. Ezt az akciót tehát nem a kormány, hanem a többségi párt intézné, a mi által lehetővé tétetnék az ellenzéknek, hogy a békéről Tiszával és Lukácssal való érintkezés nélkül tárgyalhasson.

Az ellenzék vezérei erről a bizalmas kérdérről tanácskoztak tegnap egész nap. Az nem volt közöttük vitás, hogy a kibontakozásnak szeptember tizedikén megállapított föltételeihez ragaszkodniok kell, csupán arról tanácskoztak, belemenjenek-e a pártközi konferenciába, ha a többség a Lukács László és Tisza István távozását az alküből eleve kizárja? Megállapodás történt végre abban, hogy ha az ellenzék összes követeléseit alapjául szolgálhatnak a pártközi konferencia tárgyalásának: akkor az ellenzék a többséggel szöha áll. Egyébként azonban kilátástalannak és meddőnek tart minden érintkezést.

A pártközi konferencia kérdése így a többség válaszában fordul meg.

Roosewltre rálöttek.

— Politikai merénylet az elnökjelölt ellen. —

Távirati tudósítás.

Chicago, október 15.

Milvaukeeből jelentik, hogy Roosevelt volt köztársasági elnök ellen merényletet követtek el. Egy szociálista revolverből Rooseveltre lött és mellén megsebesítette. Sebesülése ellenére Roosevelt anélkül, hogy az orvosok megengedte volna a seb megvizsgálását, egy gyűlésre ment, ahol majdnem egy óra hosszáig beszélt. A nagy vérvesztés következtében végre abba kellett hagynia a beszédet, mire a kórházba szállították. Az orvosok megállapították, hogy nincs közvetlen veszély. Miután az orvosok eddig nem tudták kideríteni a golyó helyét, Röntgen-vizsgálat válik szükségessé. Roosevelt a maga lábán, minden segítség nélkül elhagyta a kórházat és éjfélkor Chicagóba utazott.

A merényletről a következő részleteket jelentik még Chicagóból:

A merénylőről megállapították, hogy spanyol születésű, newyorki kávéház tulajdonos és John Frank a neve. A tömeg meg akarta lincselni, azonban Roosevelt megvédelmezte. A merénylő bevallotta, hogy már egy éve leskelődik Rooseveltre, de nem talált a mostaninál alkalmasabb helyet a merényletre. A noteszában néhány följegyzést találtak, amelyekből kitűnik, hogy föl volt háborodva Roosevelt negyedik jelöltetése miatt.

A merénylőt Roosevelt titkára ütötte le a lövés után. A tömeg meg akarta lincselni, de Roosevelt kérésére elengedték és átadták a rendőrség embereinek. Roosevelt, aki épen egy meetingre ment, folytatta az útját autóján és a meetingen megjelent néptömeghez egy óras beszédet intézett. Többek közt így szólt:

— Nem törődöm vele — mondta — hogy meg vagyok sebezve. De nem kell félni, nem megy olyan egyszerre egy ilyen vén bölény megölése. Golyó van bennem s ezért nem tudok nagyon hosszú beszédet mondani.

Ekkor kigombolta mellén az ingét, amely csupa vér volt.

— Sokkal fontosabb dolgaim vannak most — folytatta az agitációs beszédet — minthogy a saját étellemmel törődjem. A merénylő a sötétben gyávan leskelődött és úgy lött rám, amikor a szent néptömeget akartam távözölni. A merénylőt azok a lapok bujtották föl ellenem, akik Taft és Wilson érdekeit szolgálják.

A merénylő a rendőrségen második kihallgatásánál azt mondta, hogy Isten megbízásából követte el a merényletet, hozzáküldte Mac Kinley szellemét, aki megparancsolta neki, hogy gyilkosának halálát hozzulja meg. Senkinek sem szabad harmadszor elnöknek lennie, aki ezt akarja, annak meg kell halni.

Az új bajai főispán. *Bajáról* jelentik: Baja város főispáni állásának betöltése nemsokára megtörténik. Szemző Gyula volt bajai főispánt fogják erre az állásra kinevezni, akit a bajai munkapárt a napokban felkért a főispáni méltóság új elvállalására. Szemző kijelentette, hogy nincs kizárva legközelebb történendő reaktiválása.

A török trónörökös Temesvárott. Érdekes vendég utazott ma hajnalban Temesváron keresztül: Juszuw Izedin török trónörökös, aki kíséretével Edlach fürdőtől jött, ahol néhány héttig kurát tartott. A trónörökös inkognitóban utazik most haza a keleti expresszvonaton Konstanzig, ahonnan külön hajóval azután Konstantinápolyba tér.

Jókedvü a tőzsde.

— Árjavulás a fekete napok után. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, október 15.

A kétnapos zuhanás és kétségbeesés után ma ismét visszanyerte a tőzsde lélekjelenlétét. A viharos eladások megszűntek, az üzlet ismét normális mederbe terelődött s ma már ismét elbujtak a vásárlók, akik az olcsó kurzusok mellett kitünő befektetést találnak a különféle részvényekben. A tisztoztás úgy látszik alapos volt. A vihar elsöpörte a tőzsdéről mindazokat, akiknek nem volt elég vagyoni erejük a roppant nagy áreséseket pénzzel győzni. Most a pálya ismét szabad a nagyoknak, a gazdagoknak, akik a kisebb existenciák sirhalmán újabb emeletet raknak fel millióik büszke várára. A nagybankok egyöntetű és tervszerű közbelépése végre megtörtént és a hatás nem maradt el. Az ügynökök vásárlásai, melyek már tegnap megindultak, ma tovább folytak és lényeges árjavulásokat eredményeztek. Mindazonáltal a javulást nem szabad tisztán a felsőbb pénzügyi hatalmak intervenciójának tulajdonítani. Bécs és Berlin szilárdabb jelentést küldöttek, a császárvárosban megszűnt a sürgős exekutálás és ma már csak kevés eladási megbízás jött onnan.

(Jól kezdődik.)

Már a megnyitáskor megindul a vásárlás a tegnapi javult zárlati árfolyamokhoz néhány koronával drágábban. A kontremin teljesen távol tartja magát, exekuciós eladások sincsenek többé. A nagybankoknak dolgozó ügynökök hangosan beharsogják a terembe vételi ajánlataikat. Krausz Simon nagyban vásárol. Rekedt hangja itt is, ott is felhangzik és nyomában gyorsan javulnak az árfolyamok, több koronával. Városi, Közuti, Magyar bank, Magyar Hitel, Rima, Salgó, néhány perc alatt tekintélyes árjavulást mutatnak. Egy negyedóráig tart az élénk üzlet, közben megjön a bécsi szilárd megnyitási híre, s ekkor a kulissz is hozzáfog a munkához, bár a forgalom mérsékelte volt.

Meglátszik, hogy az emberek nem igen biznak még a javulás tartosságában és csak lépésről lépésre, óvatosan merészkednek előre. De a tartózkodás mellett is tekintélyes áremelkedések regisztrálhatók. Az *előzősdei* javulás kitett Magyar hitelnél 4, Osztrák hitelnél 9, Jelzálogbanknál 4 $\frac{1}{2}$, Leszámítoló banknál 30, Rimánál 11, Közutinál 10, Városinál 6, Magyar banknál 5, Agrár banknál 4, Budapesti gőzmalomnál 20, Eszackmagyar szőnnél 15. Általános köszénél 20, Salgónál 6, Ganznál 215, Cukornál 24, Budapesti vilamososáginál 10, Adriánál 7, Atlanticánál 8, Államvasutnál 4 koronát a mai megnyitási árfolyamokhoz képest.

(A javulás tartós.)

A déli tőzsde megnyitása szilárdabb külföldi jelentésekre szintén barátságos volt, s a délelőtti zárlati árfolyamok csakhamar tovább emelkedtek. A vásárlókévd határozottan felülkerekedett és elég nagyarányú vételek vitettek keresztül. A tegnapi csüggedésnek már semmi nyoma. A nagy izgatottság a végsőkig feszült idegek vibrálása elült, az emberek barátságosabban beszélgetnek egymással. Tegnap még mindenki ellenséget látott a másokban, temérdek vita és veszekedés volt az árfolyamok körül, — mára segítő- és érdeklőséget keresnek egymásban a tőzsde agyonzaklatott emberei. Csodálatos a hangulatoknak és érzéseknek ez a gyors vibrálása. Seholy, semmilyen más körben ily hullámváza a kedélynek nem látható. A levertséget, fáradtságot hirtelen felváltja a pezsgő életkedv és vidámság. Aki tegnap délelőtt elment a tőzsdéről és ma délelőtt jött vissza, nem ismerhet reá az emberekre.

A beállott árjavulás túlnyomórészt tartotta magát, csak zárlat felé állott be egy kis gyengülés. Végeredményben az árfolyamok behozták teljesen a tegnapi veszteséget, sőt a fekete szombat legalacsonyabb árfolyamain felül zárulnak.

Pénzügyi körökben remélik, hogy ha ez a szilárdaság egy-két napig még eltart, a szombati fizető nap minden incidens nélkül fog elmúlni. Két órakor a következőképen zárultak az árfolyamok: 4 százalékos magyar koronajáradék 83 20, magyar hitel 791.50, osztrák hitel 609, jelzálog-

hitelbank 413, magyar bank 547, agrár bank 494, leszámítoló bank 511, hazai bank 280, rimamurányi 701, közuti 643, városi villamos 372, salgótarjáni 703, kereskedelmi bank 3700, Ganz 3060, általános köszén 930, Adria 505, lomhard 106.

VÁROS ÉS MEGYE.

Városi közgyűlés. Sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1912. évi október hó 23-án d. u. 4. órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 1. Polgármester havi jelentése. 2. Városi főmérnök előterjesztése a mérnöki hivatalhoz egy hivatalszolgái állás rendszerítése iránt. 3. Az aradi Luxus garage automobil kölcsönző és „Boy” vállalatnak, úgy Novák Gusztáv aradi lakosnak kérvénye a bérautók számának szaporítása tárgyában. 4. A városi tanács betéjjeszi az 1913. évből szükséges világítási anyagok, szegényházi kenyér és sütemény, porszén, porosz köszén, papír- és irodai szerek, kötélárúk, írógépek karbantartása, fertőtlenítő anyagok, fenyőfa árúk, portlant cement, üveges munka, festék, mész, román cement, vas szállítása iránt megartott versenytárgyalások iratait. 5. A városi tanács betéjjeszi a gróf Károlyi-utca kövezése iránt megtartott versenytárgyalás iratait. 6. U. az betéjjeszi a Sarló-, Kasza- stb. külvárosi utcák kavicsolása iránt megtartott versenytárgyalás iratait. 7. U. annak előterjesztése a Mairovitz Emilnek átengedett Ferenc József városrészi telekre vonatkozó közgyűlési határozat kiegészítése tárgyában. 8. U. annak előterjesztése a Hönig Ottónak átengedett telek ügyében hozott közgyűlési határozat módosítása ügyében. 9. U. annak előterjesztése egyes asfalt kocsiutak fentartására megtartott versenytárgyalás eredményéről. 10. U. az betéjjeszi a Szt. Pál régi 636 sz. 80 hold bérletére vonatkozó árverés iratait. 11. U. az betéjjeszi a Czukor-féle fetelep bérbeadására vonatkozó árverés iratait. 12. U. az betéjjeszi Hász Kálmán bérletének Kaszab Gézának történt átruházására vonatkozó szerződést. 13. U. annak előterjesztése Radován Milovoj felebbezését kisajátítási ügyben hozott I. foku határozat ellen. 14. U. az betéjjeszi Ruhm Bálint és ifj. Kasztora Pál bérletátruházás iránti kérelmét. 15. U. az betéjjeszi az Atlétikai Klub telekátadás iránti kérelmét. 16. U. az betéjjeszi a gyors-áru raktár előtti út rendezésének ügyét. 17. U. az betéjjeszi a püspökréti 631. sz. 13 hold és Gulyalegelő 440. sz. 5 hold bérbeadására megtartott árverés iratait. 18. U. az betéjjeszi a csatornázás iránt megkötött szerződéseket. 19. U. az betéjjeszi a Gízella-, Szőlő-, Dohány- és Lenkey-utcák kőalap utjának készítésére vonatkozó versenytárgyalás iratait. 20. U. az betéjjeszi a Weitzer-utcai leányiskolában levő bolthelyiség bérletére vonatkozó iratokat. 21. U. az betéjjeszi Sztaruszka Rezső kérvénye annak kilátásba helyezése iránt, hogy ha a magyar állampolgárjogot megszerzi, a városi községi kötelekbe felvételi fog. 22. A városi tisztviselők és összes alkalmazottak kérvényei és e tárgyalan a számvevőség költségelőirányzata és javaslatára családi pótlék engedélyezése és utalványozása tárgyában. 23. A tanács betéjjeszi a felső kereskedelmi iskolaalap 1911. évi zárszámadást. 24. A tanács betéjjeszi Rácz István rendőr fogdofelügyelő kérelmét működési pótlék engedélyezése tárgyában. 25. A tanács betéjjeszi Molnár Mihály raktárkezelő rendőrmester kérvényét állásához kötött működési pótlék engedélyezése tárgyában. 26. A tanács betéjjeszi a m. kir. belügyminiszter 126610/1912. számú határozatát, amellyel a városi gyámpénztár 1911. évi mérlegét jóváhagyta. 27. A tanács betéjjeszi Mohos Ágoston községi tanító kérelmét rendkívüli fizetési előleg engedélyezése tárgyában. 28. A tanács betéjjeszi Szecepkovszki Teofil rendőrhadnagy kérvényét rendkívüli fizetési előleg utalványozása tárgyában. 29. A tanács betéjjeszi az egyes költségvetési tételek tullepése által felmerült pótlétek igénybevétele iránti javaslatát. 30. A tanács betéjjeszi a libásdülői utrészlet költségeinek kölcsön utján való fedezésére vonatkozó javaslatát.

Beköltözés a kulturpalotába. A kulturpalota építkezését ma szemlélte meg az építészeti bizottság és megállapította, hogy a helyiségek elkészültek és az ereklye múzeum, valamint a többi gyűjtemény átköltöztetését a közeli napokban megkezdhetik.

A jövő évi költségvetés. Holnap délelőtt tíz órakor tartandó ülésében tárgyalja a tanács Kelenyi János főszámvető költségvetési tervezetét. Mint azt többször megirtuk, a pótdadó kulcs megállapítását azt befolyásolja, vajon az Acsev jövő

évi adóját már most felvegyék-e és vajon a több-féle tisztviselői kategória családi pótlék jogosultságát miként állapítják meg. A tanács tulajdonképpen csak eme főbb szempontok kijelölését végzi holnap, hogy a költségvetés számszerű megállapításához direktívát nyújtson a hármas bizottságnak. Itt említjük meg, hogy Reinhardt Gyula törvényhatósági bizottsági tag azt az indítványt terjeszti a törvényhatósági közgyűlés elé, szüntesse meg a város a tisztviselői nyugdíj alapot és olvassa azt be a házi pénztárba. Ezt aligha teheti meg a város, mert a városok fejlesztéséről alkotott és nemrég életbelépett törvény határozottan megparancsolja a külön kezelendő nyugdíjalap létesítését.

Halálba üldözött hadnagy.

(Boroevics hadtestparancsnok multjából.)

Saját tudósítónktól.

Bécs, október 15.

Holnap már miot gyalogsági tábournok fog bojnai Boroevics Szvetozár ur, Kassa kegyelmes katonai ura megjelenni a munkácsi polgári bírák előtt, hogy vádlóként kérje az édesapja meggyalázásáért boszut álló *Härtl* Lujza kisasszony legszigorubb megbüntetését... A polgári bírák fognak törvényt ülni a szerencsétlen alezredes leánya felett és eldöntik az első fokon, hogy mennyire volt jogos a Lujza kisasszony felháborodása, amikor megpofozta a kassai hadtestparancsnokot Munkácson, ebéd közben?

Ismét aktuális tehát Boroevics excellenciás ur. A krónikás kötelessége ime újra, hogy a többször kinosan időszéri magasrangú katonával foglalkozzék a polgári nyilvánosság. Mert a katonavilág már nagyon sokszor pertraktálta Boroevics Szvetozár jelenét és multját. Mielőtt a jövőről beszélnek — mert immár ez is szükséges lesz nemsokára, — szóljunk a generális ur multjáról. Ismét!...

A multat bo könnyen is feleli az ember, ugye bár Kegeyemes ur?! Excellenc bizonyára felelte már, hogy melyik alárendelt kis katonájának kellett *kömüves-legényynyé*, állványozó segédgé lennie, mert 59 forint hadnagyi havi fizetésből nem volt szive a fiúnak tennisezni éraris urasszonyokkal és urleányokkal... De erről már beszélünk a minapában. Azóta újra aktuális a Boroevics név, álljon itt tehát ismét egy szomorú eset a multból, az Ön multjából. Kegeyemes korpiskommandáns ur, akinek utjain halottak fekszenek. A minapában egy „erkölcsi” halotról beszélünk, szabadjon most ezért egy *igazi halotról* néhány pillanatra leemelni a halotti szemfódelet anélkül, hogy hiénának neveztesünk! Csak sírások szeretnénk lenni...

Tizenöt esztendővel ezelőtt! Emlékezzék bojnai Boroevics tábornok ur! Akkor: 1897. évben még nem volt sem nemesi *nevü*, sem pedig kegeyemes az ur.

A krajnai cs. és kir. 17 ik gyalogezerdében szolgált akkor a mostani munkácsi vádló és a 4. zászlóalj parancsnoka volt, amely csapatot abban az időben *Klagenfurtban* állomásozott. Ne találja megkérdezni a hadtestparancsnok ur, hogy mekkora volt abban az ezredben az Ön iránti szimpátia!... A válasz kedvezőtlenül talán hangzani.

A klagenfurti katonai temetőben 15 esztendő óta áll egy fejta:

„Leutnant Walter von Grünwald.”

Erről az immár szintén végleg csendes kis katonáról szól a mi mostani gyászadalunk. Élt 18 évet. Ilyen fiatalon kellett véres halált szenvednie von Grünwald hadnagnak, mert sorsa Boroevics alezredes elé sodorta. Igen is: kellett és pedig *ünkezevel* okozta halált hálnia a szegény fiúnak.

Hogy miért? Álljon alább a válasz erre a kérdésre. Nem szépitjük, nem festjük megdöbben-

többé az esetet, mint amilyen szívzorogató, megdőböntő volt a puszta tényállás, ez:

A negyedik zászlóalj hadnagya, nemes Grünwald Walter zászlóalj-könyvtáros volt az ezredben, ő kezelte a kis könyvtárat, ő vigyázott a rendre a tudománynak szentelt könyvtárszobában. 1897-ben, egy napon rendes foglalkozásába volt elmélyedve a fiatal, ambiciózus és jónevelésű könyvtárőr, amikor váratlanul nyílt az olvasószoba ajtaja és belépett rajta a zászlóaljparancsnok, Boroevics Szvetozár alezredes. Vele volt egy másik tisztjárja is. A hadnagy kötelességszerűen és előirásosan üdvözölte a belépő két magasabb rangú tisztet, majd pedig leült és elmélyedve folytatta munkáját. De nem sokáig. Hirtelen góromba hang szólította:

— Hadnagy ur, miért nem *kostródik ki* a szobából, ha én benn vagyok?!

Megdőbhenve ütötte fel fejét az ifju katona és látta, hogy aki őt így aposztrofálta, az — Boroevics alezredes volt.

Visszafojtott irduallal, a nemes haragból ki-pirult arccal válaszolt Grünwald hadnagy:

— Alezredes urnak alássan jelentem, nem tudtam, hogy e szobában titkos megbeszélésre jelentek meg az urak. De ha felesleges a jelenléttem, úgy távozom...

Boroevics ekkor egy félre nem érthető *lábmozdulattal*, aminővel *kutyákat* szokott a durva ember kirugni a szobából és e két szóval felelt:

— *Marsch hinaus!*...

És a fiatal hadnagy eltorzult, halálosan sápadt arccal távozott megbecstelenítésének színhelyéről.

Haladéktalan felkereste két tisztjárját, két századost és elmondván az „esetet”, felkérte őket kérnének Boroevics alezredestől az inzultusért *lovagias* elégtételt. Ezt úgy-e bár nemesak a katonai becsület, de a polgári szabályok is parancsolják.

Dél előtt 9 óra volt. A két kapitány haladéktalanul felkereste a sértő alezredest. Boroevics lakásán azonban azt a váratlan választ kapta a két ur, hogy:

— Az alezredes ur épen most — *elutazott.*

A két százados a válasra és a felvilágosításra, miszerint megbizójuk ellenfele csak másnap érkezik vissza Klagenfurtba, távozott.

Másnap reggel már 8 órakor ott voltak teljes diszben Boroevics lakásán, hogy a „kihívást” közöljék vele. Egy teljes óra hosszat és *öt percet* kellett várniok, amíg a „mindjárt jön” alezredes ur kilépett szobájából.

— Megbizónk nevében felvilágosítást és elégtételt kérni jöttünk önhez, a tegnapi sértésért!

Ekkor megdőböntő eset történt. A vitéz alezredes pokoli flegmával húzta elő a — *zsebóráját* és szólt:

— Sajnálom, Uraim! A lovagiasság szabályai 24 órán belül kívánják az elégtételadást. Most pedig, ime — *öt perccel* több van már! Az elégtételt *meqtagadom!* Majd a becsületbírósnagnál!

Szólt és otthagya a két tisztet... Ezek pedig felkeresték az iszonyu lelki harcot vivó Grünwald hadnagyot, elmondták a történeteket.

A fiu halálavált arccal köszönte meg a két bajtárs szívességét. Két perccel azután, hogy az urak távoztak tőle

Grünwald hadnagy agyonlötöte magát...

Fejláján, ott a csendes klagenfurti temetőben azonban nem állnak e szavak:

„Itt nyugszik Boroevics Szvetozár egy halotti áldozata...”

Lázár Antal.

Törökország a harc mellett döntött.

(Visszahívott nagykövetek. — Török csapatok átlépték a bolgár határt. — Szerb és montenegrói harcok.)

— Saját tudósítónk jelentései. —

Arad, október 15.

Október tizenhatodikára jelezték Szófiából a bolgár stratégiai felvonulás befejezését és csakugyan sikerült is a balkáni diplomatakának addig elhuzni-vonni a tárgyalásokat a portával, hogy október tizenhatodika elérkezett: megkezdődhet a háboru. És erre csakugyan meg van minden kellek.

Törökország miután napokon át békés szándékait hangoztatta és igyekezett conciliáns jegyzékekkel enyhíteni a konfliktusok élet, mára elvesztette türelmét a négy Balkán állam „reform”-követeléseiével szemben és hosszú, tízórás minisztertanács után döntő lépésre szánta el magát: haladék nélkül visszahívta minden Balkán államból a követét, konzulait. A diplomáciai összeköttetés megszakadása után már most kétségtelenül a harc következik és egy hír szerint a török sereg be sem várja a Filippopolisztól induló bolgár-szerb sereg támadását, hanem átlépte a bolgár határt.

A most következő események mellett jelentőségben eltörpülnek az eddigi montenegrói csatározások, a szerb határon történt összetűzések, amelyek Podgoricánál, Risztovácánál vérezen játszódtak le.

Mai értesüléseink a következők:

Törökország kész a háborura.

— Visszahívják a balkáni török követeket. —

Konstantinápoly: A minisztertanács, amely a Balkán államok jegyzékével foglalkozott, délután négy óráig tartott. A minisztertanács elhatározta, hogy minden további tárgyalást és érintkezést a Balkán államokkal megszakít. Azonban Törökország nem fogja megtenni az első lépést a háboruhoz és a Balkán államok Konstantinápolyban levő képviselőinek csak akkor nyújtja át utleveliket, ha ők maguk kívánják. Biztosra veszik, hogy a Balkán államok támadása már logközelebb megtörténik.

Konstantinápoly, október 15. A minisztertanács tíz óra hosszáig tartott, amelynek végén a külügyminiszter táviratot küldött a balkáni államokban levő török követekhez, hogy az *egész személyzettel egyetemben azonnal utazzanak haza*. A minisztertanács elhatározta, hogy nem is méltatja válasra a kis balkáni államok üzenetét.

Szófiából jelentik: Törökország képviselőinek visszahívása folytán a szövetségzett Balkán államok elhatározták, hogy most már nem ragaszkodnak ultimátumhoz, hanem hoinap *manifesztum útján tudomásul adják népeiknek*, hogy a diplomáciai viszonyt megszakították Törökországgal. Hire jár annak, hogy török torpedónaszádok megkisérlették két orosz szenes hajónak hatalomba-kerítését.

Belgrád: Késő este az a hír érkezett ide, hogy a törökök Musztafapasa mellett *átlépték a bolgár határt és megkezdték a nyílt háborut*. Részletek még hiányoznak.

Konstantinápolyból jelentik: A Balkán államok követeit és a követségi épületeket a tömeg fenyegető magatartása miatt erősen őrzik. A szerb és bolgár követségek összes aktáikat átszállították az orosz követségre. Tofaniban nagy tömeg várja a balkáni követek elutazását. Mindenütt

nagy elkéseredés uralkodik ama hang felett, amelyet a Balkán államok jegyzékükben használtak.

Szaloniki, október 15. A török kormány elrendelte az albánoknak modern fegyverekkel való felszerelését, mert ezek nem tágitottak attól, hogy ők a montenegróiak ellen harcolhassanak. Ha Üszkübbe megérkeznek a löszert szállító vasúti kocsik, ismét nagyobb arnauta csapatok mennek a montenegróiak által fenyegetett határszélekre.

Konstantinápoly: A Balkán államok visszautasított, illetve válasz nélkül maradt jegyzéke a következő kívánságokat támasztotta:

1. A török nemzetiségek etnikai autonómia-jának megerősítése, minden következményeivel együtt.

2. A parlamentben minden egyes nemzeti-ségnek aránylagos képviselote.

3. A keresztény községek másodrendű iskoláinak egyenjogusítása az ottomán iskoláktól.

4. A porta kötelezze magát, hogy a provinciák etnográfiai jellegének megváltoztatására nem fog törekedni.

5. A keresztények kerületenkint való besorozása katonai szolgálatra.

6. A csendőrség újjászervezése az európai vilajetekben, svájci vagy belga instruktorok tényleges vezénylete alatt.

7. Svájci, vagy belga válik kinevezése a hatalmak ellenjegyzésével, melléjük pedig a választókerületekben választott főtanácsok szervezése.

8. A nagyvezéri hivatalban legfelsőbb tanács létesítése e reformok keresztülvitelének ellenőrzésére. A főtanácsban keresztények és muzulmánok egyenlő számban foglalának helyet.

Szemlét tart a szultán.

Konstantinápoly, október 15. A szultán ma a polgári és katonai méltóságok jelenlétében bevonult a hadügyminisztériumban lévő főhadiszállásra. A szultán a hadiszertár épületének egyik ablakából szemlét tartott a csapatok fölött, melyeknek tartása általános csodálatot keltett. A szultán tábornagi egyenruhát viselt. A csapatszemele után a szultán a nagyvezért, a minisztereket és a hadsereg és tengerészet vezérkari főnökeit fogadta. Ausztria Magyarország, Németország és Anglia katonai attaséi is jelen voltak a szemlénél.

A risztováci török-szerb ütközet.

Belgrád, október 15. Az első delutáni órákban Risztovából érkezett hivatalos jelentések szerint a csatározás a török és szerb csapatok közt még tart. Szerb oldalon két ember meghalt, négy megsebesült. A török csapatok, melyeknek számát háromezerre becsülik, visszavonultak a határ mögé. A szerb kormány a törökök eljárását szándékos provokációnak tekinti.

Belgrád: Risztováci ütközetben mindkét fél 80 halottat és 100 sebesültet gyászol. Az összecsapásnak oka, hogy törökök rejtékből szerb határőrökre lőttek, akik egy ezred segítséget kaptak Vranjából.

Belgrád: A szerb sajtóiroda a következőket jelenti: Fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy a leghatározottabban megcáfoltjuk a konstantinápolyi lapok ama jelentését, hogy a szerbek Sjenice felől támadást kíséreltek volna meg és hogy a törökök visszaverték volna őket. Szerb oldalról *nem kíséreltek meg támadást*, de török részről Risztovác és Vrtogos között támadást kíséreltek meg. A szerbek védekezésre szoritkoztak csupán és visszaszorították a támadókat török területre.

Konstantinápoly: Megcáfoltják azt a hírt, mintha a Porta valahol is a szerb határ mentén előretolta volna csapatait. Csak a rendes határőrségek vannak mindenütt. Ki van zárva, hogy Törökországnak Szerbiával szemben provokáló szándéka volna.

Szalónikiból jelentik: Pojanovecből érkezett hírek szerint a szerb határon ágyudörgést hallottak. Ebből azt következtetik, hogy a szerbek támadólag léptek fel. Kiderült, hogy nem a katonaságtól erednek az ágyulővések, hanem egy szerb banda katonai bombákat dobált és ezeknek a robbanását tartották ágyulővéseknek.

Szalóniki, október 15. Megállapították, hogy a törökök azért támadták meg a szerbeket, mert a szerb bandák megtámadták a török őrsöket, sőt bombákat is vetettek közzéjük.

Konstantinápoly: Félhivatalosan jelentik, hogy a szerbek Plevlje és Novibazár között átlépték a határt. A benszülőtt szerbek támogatják a szerb csapatokat. A török csapatok eredményesen harcolnak.

Belgrád, október 15. Hatszáz főnyi szerb banda Szerbiába betört és a lakosságot mészárolja.

Belgrád, október 15. Szerb hadsereget Vranja körül koncentráltak, hogy a bolgár sereggel együtt aperiáljon Adrianopolis ellen.

London, október 15. A Daily Telegraph jelenti Konstantinápolyból: Szerbiának Törökországhoz intézett jegyzéke többek közt azt követeli, hogy a szerb csapatok Szerbiát megszállják és megszállva tartásuk mindaddig, míg a reformokat végre nem hajtották. Ezenfelül Szerbia a mozgósítás költségeinek megtérítését követeli.

Szalóniki, október 15. A szerb csapatok támadólag léptek föl a törökök ellen Prepoljénél és Leszkovácnál. A törökök azonban visszaverték a szerbek támadását.

Belgrád, október 15. A szerb főváros Belgrád a risztováci csatározás ellenére csendes. Tegnap is, amikor a törökök átlépték a szerb határt, megőrizte a város nyugalmát. Semmi más nem mutatja a háborút, mint a szerb lapok kiadásai. Minden félóránban szenzációs című és izgató tartalmu külön kiadásokkal lepték el a rikancsok az utcát. Pár pillanat alatt elment a sok rendkívüli kiadás. Gyerekek, asszonyok, öregek vásárolták. Most látszik csak, milyen üres a város, ahonnan minden fegyverbíró férfit elvittek. Az utcán mindenki a háborúról beszél. Gyors beszédekből más nem érthető, mint Vrto Vrs meg Risztovác. Késő este ért véget a csata a határon. Hivatalos jelentés szerint szerb részről egy halott és négy sebesült, a törökökéről pedig öt halott maradt a csatamezőn. Az incidens úgy végződött, hogy a törökök visszavonultak ama árok mögé, amelyet a szerbek a határ megjelölésére vontak. [Belgrádban a hivatalos körök a risztováci eseményeket nem tekintik a háboru megkezdésének, hanem egyszerű határ cselepaténak.

Ugyanígy incidens történt tegnap a bolgár határon is, ahol szintén a törökök lépték át a határt. Provokációnak tekintik ezeket a határátlépéseket, amelyek csak siettetik a háboru megkezdését. A szerb kormány nem fog a risztováci incidens kapcsán jegyzéket küldeni a hatalmakhoz, hanem abban a jegyzékben, amely a hadüzenetet tartalmazza, ezt a provokáló határátlépést is, mint a háboru okát fogják megjelölni.

Paris, a szerb miniszterelnök és külügyminiszter tegnap este meglátogatta Hartwig gróf orosz követet és vele tanácskozott a risztováci események dolgában. A szerb külügyminiszter kifejtette, hogy most bizonyosodott, mennyire nem respoktálja Törökország a hatalmak demarsát, mert annak ellenére provokálja Szerbiát. Minisztertanács is volt tegnap este, amelyen hosszú ideig tanácskoztak. Elhatározták, hogy a határátlépést nem tekintik a háboru megkezdésének. A szkupstina tegnap tartott ülésén kétszáz ezer dinárt szavazott meg egy titkos alapra, amit a kormány fog kezelni. Ezt a pénzt állítólag külföldi hangulatkeltésre szánták. Egy hivatalos kommuniké megcáfolja a bécsi és buda-

pesti lapoknak azt a hírt, hogy Szerbiának a novibazári szandzsákat illetőleg kalandos tervei vannak. Valótlanoknak jelenti ki ezeket a híreket Szerbia — mondja a hivatalos cáfolat — óvakodni fog attól, hogy Ausztria-Magyarországot provokálja.

Szófia, október 15. A négyesszövetség kormányai között Belgrádból kiindult kezdeményezésre tárgyalások folynak a végéből, hogy Szerbia nyilatkozat formájában jelentsse ki Bécsben és Pétervárott, hogy mindent el fog követni, nehogy a hadműveletek a novibazári szandzsákat is érintsék.

A montenegróiak előnyomulása.

Podgorica, október 15. A montenegrói gyalogság délben a tűzérség tüzelése közben épen a döntő rohamra készült Tuzi ellen, amikor egy török tiszt fehér zászlóval megjelent. Daniló trónörökös, a montenegrói haderő parancsnoka, fogadta a török tisztelet és a helyőrség kapitulációjának feltételeit elfogadta. Röviddel azután polgárok küldöttsége jelent meg a montenegrói táborban és kegyelmet kért. Az erődben a montenegróiak több ágyut találtak, köztük három angol és két német gyártmányú ágyut. Az ágyukat a montenegróiak tüzelése mind erősen megrongálta. A montenegróiak továbbá számos lovat, 8000 sátozt és tiznapra való élelmiszert zsákmányoltak. A helyőrség hat Nizam-zászlóalj volt. Három zászlóaljat este Podgoricába vittek. Délután a montenegróiak hangos diadalmenetben hangos zeneszó mellett bevonultak a városba, ahol a keresztény lakosság örömrivalgással fogadta őket.

Szalóniki, október 15. Illetékes helyről jelentik, hogy a montenegróiak támadását, amelylyel a Skutariba és Ipekbe vivő utakat maguknak biztosítani akarták, a török csapatok a montenegróiakat nagy veszteséggel visszaverték. A montenegróiak a szandzsák török lakosságát is rá akarják bírni, hogy soraikban a törökök ellen harcoljanak. E végéből a papok izgatják a népet.

London, október 15. A Timesnek jelenti Belgrádból, hogy ezer főből álló montenegrói csapat, amely pénteken éjjel Siroka mellett sikertelen támadást intézett a törökök ellen, majdnem egészen megsemmisült.

Podgorica. Vezor ezredes Guzinje mellett átlépte a határt és a Visitor erődöt Maxim-féle golyószórókkal bevette.

Az eddigi harcban Montenegró vesztesége csekély, török részről azonban 256 halott és 800 sebesült van.

London. Itteni lapok írják, hogy Montenegró és Törökország eddigi vesztesége 1442 halott és sebesült.

London, október 15. Belgrádból jelentik: Azt a körülbelül ezer emberből álló montenegrói hadosztályt, mely pénteken Sirokast sikertelenül támadta meg, csaknem teljesen elpusztították.

London, október 15. Amikor Lipjanik elesett, Nikita király felment az erdőbe és kitűzte a montenegrói lobogót. A montenegróiak eddig három ezer törököt ejtettek hadi fogságba. Ezeknek a foglyoknak ellátása máris nagy nehézségekre utközik. Montenegrói részen többek közt egy asszony is elesett. Ez az asszony férjét egészen a tűzvonalig követte és Tarabosnál egy shrapnel halálosan megsebesítette. Vasárnap estig a montenegróiak következő veszteségeket állapították meg: Török részen 650 katona, egy ezredes, négy más tiszt és 25 altiszt elesett; 92 ember megsebesült, 126 fogságba jutott. A montenegróiak 148 halottat és 522 sebesültet vesztek. Két ember eltűnt.

Ide érkezett jelentések szerint a montenegróiak nagy kegyetlenségeket követnek el a mohamedán falusi lakosság ellen. A kormány intézkedett, hogy negyvenezer albánt, kik legyverekeket kérnek, mielőbb elindíthassanak a határra.

London, október 15. Martinovics montenegrói tábornok hadserege úgy látszik megtámadta a Skutari közelében lévő Tarabosch erődöt, de a támadás nem sikerült. Minden angol laptudósítónak az az értesülése, hogy Montenegró akként izente meg a háborut, hogy arra még teljesen el sem készült.

Konstantinápolyból jelentik: A montenegrói határon folyó harcokról szóló hivatalos török jelentések szerint a török csapatok mikor Guzinjéből erősítéseket kaptak, támadásba mentek át, visszaszorították a montenegróiakat és nagy veszteségeket okoztak nekik. Vranja mellett a harc a montenegróiak vereségével végződött.

Szalóniki, október 15. Uj montenegrói csapatok ismét támadást intéztek Podgorica ellen és elfoglalták a környékbéli erődítményeket. A törökök holnap megerősítést kapnak és megakadályozzák, hogy az ellenséges csapatok Skutari felé nyomulhassanak.

Nikita megkapja az orosz apanázst.

Pétervár, október 15. A háborupárt addig agitált az udvarnál Montenegró érdekében, míg a kormány kénytelen volt elállni attól a szándéktól, hogy Montenegrótól a szubvenciót megvonja. A november elsejére esedékes részletet Montenegrónak hiánytalanul ki fogják fizetni.

A harcra kész Bulgária.

Szófia: A török követ kijelentette, hogy még nem utazik el. A bolgár kormány még egy jegyzéket intéz a portához, mely ultimátumszerű lesz és rövid határidőt szab a válaszra. Pénteken, vagy szombaton megkezdődik a háboru.

Szalóniki, október 15. A Krivában dúló harcról jelentik: Valószínűleg sikerülni fog az ott elcsánolt bolgár bandát a Szalonikiból odaküldött két ágyuval teljesen megsemmisíteni. Eddig három katona elesett és néhány megsebesült.

Szófia, október 15. A bolgár minisztertanács ma délben, miután megérkezett a török válasz a hatalmak jegyzékére, a háboru mellett döntött. A csapatkoncentrációk a határon teljesen befejeződtek és az ellenségeskedések nyílt megkezdése a legközelebbi órákban várható. Szófiában helyreállt a vasuti és a közúti közlekedés, mert a katonaszállításokat befejezték. A hangulat rendkívül lelkes.

Konstantinápolyból jelentik: A Porta egy román gőzöst bérelt és elküldötte Várnába, hogy elszállítsa azokat a muzulmánokat, akik el akarnak távozni Bulgáriából.

Szófiából jelentik: A kormány kivételi tilalmat léptetett életbe a lietzre és a takarmányfélerekre.

Auffenberg a Balkán háboruról.

Bécsből jelentik: Az osztrák delegációban ma tárgyalták a hadügyi költségvetést. Auffenberg hadügyminiszter hosszabb beszédet tartott. Foglalkozott a külügyi viszonyokkal és kijelentette, hogy azért a háboruért, amely a Balkánon kitör, nem az uralkodók és a kormányok, hanem a népek a felelősek. Ennek tudható be az a csodálatraméltó gyorsaság és cselekvés, amelylyel bámulatosan rövid idő alatt felkészültek a háborura.

Ellenbogen delegátus az iránt intézett kérdést a hadügyminiszterhez, hogy Borchold gróf külügyminiszter minapi kijelentése értelmében bevonul-e a monarchia hadserege a szandzsákba, ha a balkáni államok valamelyike az ottani státusquo megváltoztatására törekedne. A kérdésre nem adott választ a hadügyminiszter. — Kramarz, Nemeec és Klofac cseh delegátusok titkoztak a szandzsákba levonulás és a monarchiának a Balkán eseményekbe beavatkozása ellen.

Feltűnést keltett Breg ukrainai delegátus felszólalása, aki arra hívta fel a hadügyminiszter

figyelmét, hogy Ukrainában *Oroszország* állandóan ügynököket tart és izgatást folytat.

Auffenberg hadügyminiszter válaszában kijelentette, hogy tudomása van az izgatásokról, de azok ellen fellépni nem a hadügyi kormány dolga, hanem más hatóságé.

Görögország ultimátuma.

Aténből jelentik: *Venizelos* miniszterelnök a kabinet tegnapi ülésén mondott beszédében megemlékezett arról, hogy a török mozgósítás indította a Balkán államokat arra, hogy ők is fegyverkezzenek. Lehetetlen eltitkolni a görög nemzet büszkeségét a mozgósítás fényes eredménye felett. Elmondotta továbbá, hogy a flottát torpedódúzó és két tenger alatt járó naszád megvásárlása folytán nagy mértékben megerősödött. Egész Görögország bizhat a küzdelem sikerében.

Konstantinápoly, október 15. A görög követség dragománja tegnap a lefoglalt görög hajók miatt ultimátumot nyújtott át a török külügyi miniszternek. Az ultimátum huszonnégy órára szól és ha holnap délután öt óráig nem érkezik kielégítő válasz, a görög követ elutazik.

Londonból jelentik: Kréta előtt négy angol páncélos van, egy ötödik páncélos szombaton, egy hatodik vasárnap érkezik oda. Máltában egy gyalogezred áll készen, melyet Krétára szállítanak.

Triesztből jelentik: A napokban több ezer görög tartalékos katona fog ideérkezni New Yorkon keresztül Észak-Amerikából a „Martha Washington” nevű hajóval. Francia és Németországban, továbbá Ausztriából 3000 görög katonát várnak Triesztbe, ahol a kibérelt teherhajók belsajót emeletekre és rekeszekre osztva átalakítják szállótermekké.

Bécs, október 15. Itteni politikai köröknek az a véleménye, hogy a nagy hatalmak dolga lesz a Kréta bekebelezése által teremtett új helyzetben ítéletet mondani, mert ők kötelesek a balkáni statusquót fenntartani.

Abdul Hamid új börtöne.

Frankfurt: A Frankfurter Zeitungnak azt sürgönyzik Konstantinápolyból, hogy *Abdul Hamid* exszultánt, nehogy Szalonikiben politikai konspirációra használják fel ötletét, már elvitette a kormány és a Bosporus ázsiai partján egy kastélyba zárta, hol fejedelmi bánásmódban részesítik.

Megrohant galicai bankok.

Krakkóból jelentik: Egész Galiciában elterjedt a hír, hogy a kormány háboru esetén az összes takarékbetétet konfiskálja és a bankjegyek elvesztik értéküket. Az emberek megrohanták a bankokat és a takarékpénztárakat. A hatóságok nyilatkozatot tettek közzé, hogy a hírek valótlanok. Ez azonban nem sokat használ, a run egyre tart. Csehország több városában szintén számos kisember kivette pénzét a takarékpénztárakból.

Nemzetközi konferencia.

Bécs, október 15. A francia kabinet azzal a gondolattal foglalkozik, hogy már most konferenciára hívja össze a berlini szerződés szignatarius hatalmait, nem azért, hogy a balkáni háborút megakadályozza, ami immár lehetetlen, hanem hogy már most, a háboru folyamán, a szignatarius hatalmak egységes eljárását állapítsa meg arról, hogy a háboru után eredményére való tekintet nélkül minék kell történni. A határidőről és a konferencia pozitív tartalmáról még nem történt döntés.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Szerda: *Az asszonyfaló*, operette.

Csütörtök: *Brezeda ur*, bohózat. Bemutató előadás.

Péntek: *Brezeda ur*, bohózat. Másodszer.

Szombat: *A nagymama*, daljáték.

Vasárnap: Délután: *Artatlan Zsuzska*, operette. Este: *A falu rossza*, népszínmű.

* **Színész-házasság.** *Nemeskéri Orbán* Arpad, a temesvári színház karnagya és neje, szül. *Várad*i Ibolya tudják, hogy Ibolyka leányukat e hó 19-én délután 1 órakor a belvárosi plebánia templomban vezeti oltárhoz *Győző* Alfréd, az aradi Nemzeti Színház tagja. Az esküvön tanúk lesznek: *Krecsányi Ignác*, a temesvári színház igazgatója, *Szendrey Mihály*, az aradi nemzeti színház igazgatója.

* **Betiltott szindarab.** *Budapestről* jelentik: A *Kövessy Albert* Uj Szinpadján két nap óta adtak *Schnitzler* bécsi írónak *Körbe-körbe* című könyvének „szinpadra alkalmazott” jelenet sorozatát, amely produkció igen erősen kihívta magával zomban a jóízű és az erkölcsöt tisztelő bírálatot. A főkapitány ma delben magához hívatta *Bródy Istvánt* és *Kövessy Albertet*, az Uj Szinpad igazgatóit és közölte velük, hogy ma estére már megüli a *Körbe-körbe* előadását. A főkapitány határozatának megokolása az, hogy a darabot erkölcstelen tartalma miatt nem engedélyezik előadni.

* **Képtárlat Aradon.** E hónap 17-én a Központi szálló földszinti, Salac utcai termében *Fáy Sándor* festőművész megnyitja tárlatát.

* **A hivatalnok urak szerzője.** A magán-tisztviselők tegnap Nagyváradon gyűlést tartottak és ebből az alkalomból a *Hivatalnok urak-at*, *Földes Imre* darabját játszotta el a színház. A szerző, aki jelen volt az előadáson, konferansezal vezette azt be és elmondta, hogy eddig 80,000 ember nézte meg a darabját és ugyanennyinek a szíve eshetett meg a hivatalnokok szomorú helyzetén.

* **Halálba lovaglás.** (A legújabb Nordisk dráma az *Apollo-színházban*.) A legújabb Nordisk kép szordán kerül először bemutatásra az *Apollo-színházban*, amely előnyös összeköttetést tart fenn a világ legelső s legnagyobb filmgyárával. A drama hősnője *Käte Holbern*, egy fiatal szép özeveg, aki nyugodtan, boidogun éli napjait, míg egy nap meg nem látja egy fotografus kirakátában egy fiatal férfi arcját. Valósággal szerelmes lesz a képbe s a végzet hamar utjába sodorja a férfit is. *Jack Montont*, aki egy kellemetlen ügyből kifolyólag magára vonja a rendőrség figyelmét. A rendőrségen nagy örömmel ismerik fel a fiatalemberben egyik híres kémét egy ellenséges állammak. Két detektívot küldenek ki utána. *Jack Monton* azonban megtudja, hogy üldözik, s szökni akar. *Käte* vele szökik. *Lóra* tütek s vágatnak az őket üldöző autó elöl. A tegerparton hajóra szállanak. A detektívek azonban drótnélküli táviratot küldenek a hajóra s elrendelik elfogatásukat. Ujra *Lóra* ülnék, leugranak a hajóról, s a partra usztatnak. Ott irtózatos vágatás következik, a melynek tragikus vége lesz; halva zuhannak a partra. 177

* **Az asszonyfaló ötödször.** Az a példátlan nagy siker, amely az *Asszonyfaló* eddigi előadásait kísérte, arra késztette a színház igazgató-ságát, hogy *Eyssler* poétikus, hangulatos zenéjű operettjét szerdára is műsorra tűzze.

* **Brezeda ur.** A budapesti Magyar Színház szezonnyitó bemutatója egy kitűnő német bohózat, a *Brezeda ur* volt, amely nagy tetszést, szép sikert aratott. Az aradi színház vigjátéki személyzete most készül erre a bohózatra, amelyben a kacagtató helyzetek, ötletes bohóságok egymást kergetik. A darab premiérje csütörtökön lesz. A címszerepet *Várnay* játsza, a főbb szereplők *Delli*, *Novak Irén*, *Happesné*, *Nógrádi*, *Fáskerti*, *Balázs*, *Hajdutska* lesznek; a darabot *Delli* rendezi. A társulat most *Az Erősebb* és a *Szép Gardista* című darabokra kerül.

* **Az elfogyott kiadásu Fráter-, Balázs** nótáskönyvek *Kerpelnél* még mindig kaphatók.

Dr. Gar el Hama II. Az *Uránia* színház szerdán mutatja be a legújabb és legnagyobb mozi-szenzációt, melyet Budapesten a Projectográf színház százszor egymásután adott elő. Ez a nagy szenzáció folytatása az Aradon is jól ismert *Dr. Gar el Hama* című borzalmasan megkonstruált képnek, mely itt is lázba hozta a publikumot. A *Gar el Hama II.* meséjét röviden a következőkben ismertetjük: A híres keleti betörőt a sinek mellett találták meg. Esméletlen állapotban vitték az órházba és *dr. Watson*ért küldték. Az orvos felismeri a gonosztevőt és utasítja a pályórót, hogy gondosan őrködjék, míg ő rendőrkért megy. Közben magához ter el *Hama*, megkötözi a pályórót és álmában a városba megy, ahol újra mint a betörő ellenes liga elnöke kezdi meg működését. Itt éri *Watson* sürgőnye, melyben felkéri az elnököt a *Gar el Hama* elleni küzdelemre. A betörő bosszút akar állni s egy pincébe zárja *Watson* és vizbe akarja fullasztani. *Watson*nak sikerül elmenekülnie rendőröket hoz és elfogja a betörőt. *Gar el Hama* újból megugrik, de autóval utoléri és bilincsbe verve viszik a börtönbe. Ajánlatos ehhez az előadáshoz idejekorán jegyekről gondoskodni. 175

* **Nagy képkiallítás Kerpel könyvkereskedésében.** November hó 1-én nyílik meg a *Kerpel-féle könyvkereskedésben Solymosi Márton* budapesti műkereskedő nagyszabású képkiallítása, melyen a legnevesebb művészek szobrászati, festményei lesznek képviselve. Több mint 400 darab elsőrendű festmény fog a tárlaton szerepelni s azok igen méltányos, olcsó árakon és csekély havi részletfizetésre kerülnek majd eladásra. 6356

Ujoncok serege.

— Az aradi regruták. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 15.

A nótában emberemlékezet óta úgy van, hogy „Októbernek elsején, be kell rukkolni...” A nóta évről-évre azt hazudja, pedig október elsején legfeljebb az extraruhás önkéntes urak köszöntenek be a kaszányába, a szegény „porosfüllő” bundásokra csak ötödik-hatodikán kerül. Ezi-én pedig egyenesen módosítani kellett a megfakult katonanótát olyasformán, hogy csak október tizenötödike az a nap, amikor a császár ruhájába öltöztetik a falusi és városi regrutákat. Október elsején ugyanis még javában sorozták azokat az ujoncokat, akik ma ismerkedtek meg a bakkancs és az uniformis rejtelmeivel. Az aradi vár környékén a bevonuló ujoncok olyan életet és forgalmat teremtettek, mintha országos vásár lenne.

Már kora hajnalban előkocogtak Pécskáról, Marosborsáról, Bokszegről, a fél napi vagy hosszabb járó földről jövet a kócos lovacsok nyikorgó, zökkenő szakérral, amelyen a legfontosabb teher nem a sirórivó anyámasszony, nem a keményképet vágó gazda, de nem is a pánlikás, kokárdás, felvirágzott ujoncleány volt, hanem a saroglyában meglapuló katonaláda. Ez a fényes barnára, vagy cífrasárgára mázolt deszkaláda ilyenkor, berukkolás napján a legnagyobb kincs: mert arra van módosan rárajzolva a falusi címfőstő mesterkedésével akkurátus rózsák és cífraságok között, hogy „Silica Juon 33. Inftr. Rgm. 2. Batt 3. comp.” amiből megtudható, hogy Juon a 33. gyalogezred második zászlóaljában a harmadik században fogja már holnap hajnalban megtanulni a szalutálás ördögös mesterségét. Benn a ládában vannak aztán csak az igazi kincsek: otthonról hozott kemény vászon ingek, lábravalók, a kis fiókokban gomb, cérna, tű, cipőpucoló máz és mi egyéb, amivel már ahoz értő boltos, katonaviselt pajtás kiruházza az ujoncúlt bakát. Délig mindegyre hozták a szekerek, vagy a közelebről jövők csak úgy vállra vetve a drága kincset: a katonaládát és a hozzája tartozó ujoncot. A szekerek összetörölődtek a vár tótongó kapuja előtt, amely csak nyelte-nyelte egymásra azt a sok derék fiút: a módos, csizmás, pörge-kalapos pécskai legényt, a bőrködményes halmgyvidéki bocskorost, a városi szögletes ruházatu gyári munkást, no és az elmaradhatatlan keserves arcú cigányt, mert hogy nem is berukkolás az, amelyiknél cigány ujonc nincsen. Az anyák, testvérek és jegybeli mátkák nagy keserves szomorkodással ülték

körül a várkaput, amelyből csak három esztendő múlva kerül elő cibilgunyáiba a fiu.

A várban a hadkiegészítő parancsnokságot ársztották el az ujoncok, akiknek itt adták tudtul, hogy véglegesen hová osztották be őket. A 33. gyalogezred ujoncai közül kétszázat vezényeltek a hercegovinai Crkvicében állomásozó zászlóaljhoz, de ezeket még csak négy hét múlva viszik le. A 12. huszárezredhez is körülbelül százhusz ujonc került, akiket déltájban gyalogoltattak át a várból a pécskai-uti laktanyába. A tarka menetnek, amelynek a végén lobogó szoknyákkal, vagy kendőkkel lépték a még tökéletlen parádémarsot a huszárujoncok hozzátartozói is, kellőképpen megcsodálták a déli korzón. — Nagy volt a sürgés forgás a Kossuth-utcai honvédségi laktanyában is, ahová mintegy félezer honvéd ujonc vonult be.

Nem kell az asszony . . .

— Egy kereskedő kegyetlensége az aradi bíróságnál. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 15.

Szokatlan és kínos jelenet játszódott le ma délelőtt az aradi királyi járásbírótság egyik szobájában.

J. aradi kereskedő tavaly nősült. Az Aradhoz közel fekvő Szentleányfalváról hozott asszonyt a házhoz. Az asszonnal 800 korona hozományt ígértek neki, de midőn az esküvőre került a sor, csak 300 koronát kapott meg, mert apósa, aki szintén kereskedő, nem rendelkezett akkor felesleges készpénzzel. Abban állapodtak meg, hogy az após a hozomány hátralévő részét áruban fogja vejének kiegyenlíteni.

Igy is történt. De mostanában megszorult. Az apósaéhoz fordult, aki azonban maga sem él valami jó anyagi viszonyok között és így nem teljesíthette vejének kérését. J. erre beperelte apósaát 500 koronára a hátralékos hozományi összeg címén az aradi királyi járásbírósnál.

Az ügy *Éles Simon* járásbíróhoz került, aki ma hozott benne ítéletet. A bíróság elutasította J.-t kérésével, mert a tanuk vallomásából beigazoltnak látta, hogy a felperes belement abba, hogy áruban kapja meg a hozomány másik részét és a tanuk igazolták, hogy meg is kapta, sőt értéke sebb árukat kapott, mint aminőt követelése kitett. Amikor az ítéletet kihirdették, a pörvesztes kereskedő éktelen haragra gerjedt. Szitkozódni kezdett, majd megragadta feleségét, aki betegon jött el a tárgyalásra és eltaszította magától oda, ahol az apósa és az anyósa állott.

— *Tartsátok el továbbra ti a leányotokat —* kiáltozta. — *Nekem nem kell!*

A szegény beteg asszony ájultan esett a földre. A tárgyalóteremben nagy izgatottság támadt. A felek, az ügyvédek, bírósági tisztviselők befutottak. Vizet hoztak, borogatták a szegény nő halántékát, miközben az édesanyja görcsösen zokogott felette és átkozta J.-t, aki tönkretette leányának a boldogságát. Az eszméletlenül heverő nőt sikerült magához téríteni, aztán kocsit hoztak és a szülők elvitték egyenesen haza Szentleányfalvára.

J., a brutális férj már előbb eltávozott a bíróságról. A kínos incidensnek természetesen valószínű lesz a folytatása.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Tárgyalás az aradi fogházban.

— *Hartman János vallomása.* —

— *Az Aradi Közlöny tudósítójától.* —

Arad, október 15.

Ma szokatlan eset történt az aradi ügyészség fogházában. *Hartman János* letartóztatott billiárdgyarost, aki vonakodott *Uray Miklós* járásbíró előtt megjelenni, ma a fogházban kihallgatták. *Hartman* tudvalevően csödbekerült és hamis bukás miatt letartóztatták, jölehet a gyáros igaztalannak tartja a fogvatartást s ezért *Grosz Endre* dr. aradi ügyvéd, csödtömeggondnokot okolja.

Grosz dr. úgy találta a *Hartman*-féle könyvek átvizsgálásánál, hogy több követelés nem folyt be, ezért a csödtömeg nevében bepörölte *Hartman* adóseit. E pörökben *Hartman* tanuképen kellett kihallgatni *Uray* járásbírónak, aki ez ügyekben ítélezik. Tegnapra idézte meg a bíró a fogolygyarost, de amikor a fogházör jelentkezett nála, haragosan jelentette ki:

— Az uristennek se megyek. Engem ártatlannul tartanak fogva, nem engedem, hogy a folyosókon, ahol sok ismerősöm lehet, fegyveres őr vezessen. Én ezt szégyellem. És ha a földön hurocolnak végig a bíró szobájáig, akkor megtagadom a vallomást.

Grosz dr. erre ma azt indítványozta *Uray* bírónak, hogy az összes érdekelt felekkel együtt menjenek be a fogházba és ott hallgassák ki az érzékeny és makacs *Hartman* tanuképet. A bíró teljesítette is a kérelmet és a kihallgatás a cellában ma délelőtt ment végbe. *Hartman* nagyon haragosan viselkedett.

— Mindennek az ügyvéd ur az oka — mondta szemrehányó hangon — a billiárdművész — ha más lett volna a tömeggondnok, én most nem lennék itt.

Ezután a bíró kihallgatta a rabot, aki ugy vallott, hogy *a szobában lévő összes követeléseket a most pörölt adósok már kifizették.* Ezzel el is döntötte a pörök sorsát, mert ő volt az ügyekben a korona tanu, ő legjobban tudja, hogy ki maradt adósa.

E lesújtó vallomás után *Hartman* kárörvendően nevetett *Grosz* dr. ra és a fülebe súgta:

— Az én csödtömön nem fog keresni a tisztelt ügyvéd ur.

Ez a kijelentés élénk világozágot vet *Hartman* mai vallomásának tulajdonképeni céljára.

§ **A magyar név védelme.** A kurticsi tankarék és hitelszövetkezet a minap igazgatósági tagjává választotta *Dom Ilie* kurticsi gazdag földmivest és községi bírót. A választást a kereskedelmi törvény értelmében bejelentették az aradi törvényszéknek, amely tudomásulvétel végett felterjesztette a kurticsi hitelszövetkezet új igazgatóságának névsorát az igazságügyminiszterhez. Az igazságügyminisztérium leirata, amely ma érkezett Aradra és amelyet *Heller Mór* törvényszéki bírónak osztottak ki, érdekes precedenst alkotott, amennyiben *Dom Ilie* megválasztását nem vette tudomásul. A miniszteri leirat elrendeli, hogy utasítsák a kurticsi hitelszövetkezetet olyan igazgatósági tag választására, akinek magyar keresztneve van. A belügyminiszteri rendelettel megállapított magyar keresztnevek között ugyanis *Ilie* név nem fordul elő és a kurticsi községi bírót csak az esetben választható igazgatósági taggá a miniszter véleménye szerint, ha törvénytörvény szerinti magyar keresztnévvel szerepel az igazgatósági tagok névsorában.

§ **Bírói zárlat egy aradi üzletre.** *Németh Imrét*, a megszökött aradi cukorkaárust, akit az ügyészség csalárd bukással és csalással vádol, most a rendőrség körözi. Az aradi királyi törvényszék most *Németh* hitelezőinek kérelmére *Németh Weitzer János* utcai üzletére bírói zárlatot rendelt el.

§ **Az ékszerész betörői.** *Budapestről* jelentik: A büntető törvényszék *Makucz* bíró elnöklésével ma mondta ki a *Wirth*-féle városház-utcai ékszerüzletben történt betörés dolgában az ítéletet. A bíróság *Braun Miksa* Mária utcai lakatosmestert hét évi fegyházra, *Schwartz Béla* Dobozi-utcai kávéháztulajdonost hat évi fegyházra ítélte mint tettestársakat lopás bűntette miatt. *Kovács (Kohn) Kálmán* pincért, valamint a balassa-gyarmati fogházban ülő *Kugler József* állítólagos kereskedőt a vád alól bizonyítékok elégtelensége okából fölmentette. Az ítélet ellen az ügyész, az elítélt s a fölmentett vádlottak dolgában is fölbebezett. De fölbebeztek *Braun Miksa* és *Schwartz Béla* is.

§ **Kántorválasztásból pofozkodás.** *Budapestről* jelentik: Kántort választott tavasszal az újpesti hitközség. Jöttek a szépnangu, szép szakállu kántorok és a hitközség három pártra szakadt: baritonista-pártra, szopránista-pártra és altista pártra. *Békési Pál* újpesti zenetanár is ajánlott egy baritonistát: *Balog Mór* veszprémi kántort. *Balog* jött és megtartotta próba-énekletét. Nem aratott sikert. Csak a protezsálója, *Békési* tapsolt neki a templomban. *Lisser* bírósági jegyző szopránista volt és rászólt a tanárra:

— Menjen színházba tapsolni.

Kissé összeveszték és *Békési* becsületsértésért feljelentést tett *Lisser* ellen, mert érezte, hogy veszekedés közben a jegyző pofonütötte. Ma tárgyalta az ügyet az újpesti járásbírótság. *Lisser* tanukkal bizonyította, hogy nem ütötte arcul *Békési*-t és viszonvádat emelt a zenetanár ellen. A bíróság elhalasztotta a tárgyalást.

Legujabb.

(A török követek visszahívása. — A Balkán-államok konstantinápolyi követel még maradnak.)

Budapestről telefonálja késő éjjel tudósítónk: *Konstantinápolyból* jelentik: A török kormány elhatározása, hogy a Balkán államok utolsó jegyzékére egyáltalán nem válaszol, nagy meglepéssel találkozott, mert a három balkáni állam jegyzéke általános megbotránkozást keltett török politikai körökben. *Noradunghian* külügyminiszter nyomban a minisztertanács befejezése után táviratban hazarendelte az ottomán birodalom követeit Bulgáriából, Szerbiából és Görögországból. Ezzel szemben feltűnést és megütközést kelt Törökországban a Balkán-államok különös magatartása. Idáig ugyanis egyik balkáni követ sem kapott visszahívó parancsot, sőt a görög követ, aki tegnap ultimátummal fenyegetődött, még el sem készült az utra, úgy, hogy néhány napig még *Konstantinápolyban* fog maradni. — A hangulat itt elkeseredetten harcias, mert a Balkán államok erőszakos beavatkozása a török belügyekbe és a válasz nélkül hagyott balkáni jegyzékek követeléseivel felháborították a mohamedánokat. Azt a hirt, hogy *Musztafa* pasánál török seregek bolgár területre léptek, hivatalosan még nem erősítették meg. *Konstantinápolyba* *Kisáziából* folytonosan érkeznek újabb csapatok, amelyeket azonnal utnak indítanak részben a montenegrói és szerb harctérre, részben a bolgár határra.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

HIREK.

Végre, komolyan...

— Aldírták a török olasz békét. —
Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, október 15.

Legalább háromszor jelentették már az utolsó napokban Ouchyból, hogy az olasz-török béke létrejött és ugyanannyiszor megcáfolták és a háboru újabb kiújulása fenyegetett. Ma azonban — miután Olaszország a legkomolyabban európai Törökország megtámadását jelentette be ellenkező esetre — megtörtént a békeponok aláírása.

Erről a következő jelentések szólnak:

Ouchy, október 15. Török és olasz békekövetek ma este hat óraker megkötötték a békét a következő feltételek alapján: 1. Tripolisz és Kirenaika Törökországtól függetlenítetnek, Olaszország kiterjeszti a két országra szuverénitását. 2. Török csapatok elhagyják Libiát. 3. Törökország proklamációjában felszólítja az arabokat, hogy Tripoliszban hagyják abba a harcot. 4. Eme feltételek teljesítése után Olaszország visszaadja az aegai tengeren megszállott szigeteket. 5. Törökország később meghatározandó kárpótlást kap. 6. Olaszország elismeri vallási tekintetben a szultánnak, mint kalifának fennhatóságát Libiában.

Ouchy, október 15. A Daily Chronicle-nek azt táviratozzák Luganoból, hogy az olasz kormány értesítette a nagyhatalmakat, hogy az esetben, ha Törökország nem írja alá a Rómából diktált feltételeket, akkor nem tartja többé magára kötelezőnek azt az ígéretet, hogy az európai Törökország ellen nem intéz támadást, hanem holnap ő is megkezdé a háborut a Balkánon. Már Viale admirális parancsot is kapott, hogy hajórajával menjen Stampaglia alá. Olaszország Antivariból indulna a hadjártra és Montenegróval együtt operálna.

— Hazai és Schemua a királynál. Bécsből jelentik: A király délelőtt tíz óraker Hazai báró honvédelmi miniszter, tizenegyedél óraker pedig Schemua altábornagy vezérkari főnököt fogadta.

— Hadik János gróf párbaja. Budapestről jelentik: Politikai ügyből kifolyólag Hadik János gróf nyugalmazott államtitkár és Bárcay Ferenc országgyűlési képviselő között ma délután kardpárbaj volt. Hadik segédei voltak: *Edelsheim-Gyulay* Lipót gróf és *Rohony* Lőrinc, Bárcayé pedig *Almássy* László és *Láng* Mihály báró. A párbaj föltételei: félnehéz kardok, végkimerülésig; a felek kétszer csaptak össze; mindkétyszer Hadik támadott. A második összecsapásnál Bárcay az orrán és a karján kapott vágást. A felek nem békültek ki.

— Miniszterek utazása. Mint Bécsből jelentik, Teleszky János pénzügyminiszter onnan csütörtökön reggel érkezik haza Budapestre. — Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter ma Putnokról hazaérkezett Budapestre.

— Katonai léghajósaink a határon. Bécsből telefonálja tudósítónk: A hadügyminisztérium parancsa értelmében a Wiener-Neustadtban lévő katonai repülőterről számos repülőgépet, Fischamendből pedig egy kormányozható léghajót elindítottak a monarchia déli határai felé. A gépek vasuton mennek, valószínűleg Bosznia és Hercegovina keleti határait. Ugyancsak számos katonai pilóta utazik a déli határokra, hogy ott, az esetleges — de nem sokára várható — mozgósításkor, Uzelac alezredes parancsnoklata alatt felde-ritő és tábori szolgálatokat végezzenek.

— A görög királyné hazautazása. Triesz- ből jelentik: Ma reggel kilenc óraker Olga görög királyné ideérkezett és délután a Parnas „Lloyd” gőzösön tovább utazott Aténbe.

— Ábrai Lajos — főigazgató-helyettes. A közoktatásügyi miniszter kitüntető formában emlékezett meg azokról az érdemekről, amelyeket a kereskedelmi oktatás terén Ábrai Lajos, az aradi felső kereskedelmi iskola nyugalmazott igazgatója szerzett. A közoktatási miniszter ugyanis a nyugalmazott igazgatót megbizta a kereskedelmi iskolák királyi főigazgatójának helyettesítésével. Ez a megbízás nemcsak azért nagy jelentőségű, mert Ábrai Lajost a legkiválóbb kereskedelmi oktatási szakember: *Schack* Béla dr. főigazgató mellé, annak helyettesül rendelte ki. Kitüntető jelentősége van azonban Ábrai Lajos megbízásának, mert két esztendei nyugdíjából szólítja a kiváló tanférfiut a munka terére. Nem az első kitüntetés érte ezuttal az aradi felsőkereskedelmi iskola volt igazgatóját nyugalmaztatása óta. Először királyi tanácsosi rangra emelte az uralkodó Ábrai- at, azután az országos közoktatásügyi tanács tagjává nevezték ki, most pedig a főigazgató-helyettesi megbízással valóra vált az a kijelentés, amit a kultuszminisztériumban Ábrai nyugdíjazási kérelmére tettek: hogy a kereskedelmi szakoktatás terén még számít a miniszter Ábrai Lajos fáradhatatlan, kiünő munkacorejére és tudására.

— Meg akarták szöktetni a halálra ítelt diákokot. Tudvalevően a zágrábi törvénytörök halálra ítelték *Jukics* diákokat, aki többekkel összeeskü- dött és Cuvaj királybiztos meg akarta ölni. Ma leleplezték egy társaságot, amely arra szövetke- zett, hogy *Jukicsot* és fogoly társait a fogházból megszöktessék. Letartóztattak 20 jogászt és hat diákkisasszonyt, akik bevallották, hogy a fogház közvetlen szomszédságában lakást béreltek és a fal áttörése segélyével akarták az elítélteket meg- szöktetni.

— Asszonyrablás a férj szeme láttára. A csanádmegyei Sajtény községben tegnapelőtt a fő- utcán a feleségével sétált *Kosztá* Tódor gazdál- kodó, amikor váratlanul eléjük toppant Marjényer Ferenc, aki két barátja segélyével erőszakkal el- szakította *Kosztánét* a férjétől és kocsin elrobo- gott vele. A szép asszonyt aztán két nap mulva visszaengedte férjéhez. *Kosztá* azonban most már nem akar tudni a feleségéről.

— Egy urileány tragikus halála. *Bajáról* jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt, melynek áldozata egy előkelő urileány: *Ertl* Dóra, Ertl József földbirtokosnak, a bajai munkapárt el- nökének a leánya. A szerencsétlen teremtés teg- nap este bement a fürdőszobába, amelyben gáz- kályha van, azzal hogy megfürdik. Az ajtót be- lülől magarázárta. A lakásban csak nagynénje volt, aki nyugodtan lefeküdt. Reggel felébredve csodálkozva látta, hogy a leány ágya érintetlen. Rosszat sejte a fürdőszobához rohant, ahonnan erős gázzzag tudult ki. Feltörték az ajtót és ré- mülten konstataáltak, hogy Ertl Dóra holtan fekszik a fürdőkádban. A szoba telve volt gázzal. Ugy látszik egy csap nyitva felejtődött, a szeren- csétlen leány pedig elaludt a kádban és meg- fulladt.

— Feljelentés egy festő ellen. A mult napokban Temesvárott járt egy fiatalember, aki *Abonyi* Jenőnek mondta magát, budapesti festő- művész címén szerepelt a városban és azt hir- dette, hogy kiállítás rendez műveiből. Falragaszok- kon azt is hirdette, hogy a kiállítása keretén be- lül *Ignotus* felolvasást fog tartani, amiről azonban kitérték, hogy hazugság. Most több temesvári kereskedő följelentette a rendőrségen, hogy őket néhány száz korona erejéig becsapta, azután megszökött.

— Nyilvános köszönet. Kilényi János fő- számvevő *Gebhardt* Jánosné ravatalára szánt koszoru megváltás címén az aradi „Fehér Kereszt” gyermek- védő egyesület részére 5 koronát adományozott. Az adományért ezuton halás köszönetet mond az aradi „Fehér Kereszt” gyermekvédő egyesület.

— Mánuel megbetegedett Portugália volt fiatal királya korona nélkül is megteszi azt, amit fejedelmek tenni szoktak, beutazza a világot. Németország után Oroszország következett, ez a kirándulás azonban rosszul kezdődik. Mint egy péterváritávirat jelenti, Mánuel Oroszország felé utaz- tában megbetegedett és néhány nap óta lázas be- tegen fekszik egy itteni kórházban.

— Orvosszakértők konfliktusa. *Zágrábból* jelentik: Az országos közegészségügyi tanács az orvosegyesületnek a *Jukics*-pörben szerepelt tör- vénytörök orvosszakértők szakvéleménye dolgában hozott elítélő véleménye ügyében a következő ha- tározatot hozta:

Az országos egészségügyi tanács nem azono- sitja magát az orvosegyesület által szeptember 27- iki ülésén hozott határozattal, a mellyel tekinté- lyes elmeorvosszakértők szakvéleményét elítélte. Az ilyen határozat tulmegy az orvosegyesület ha- táskörén. Az országos egészségügyi tanács saj- nálja, hogy az orvosegyesület ezzel a magatartá- sával kartársait inkollégiális módon elítélte.

— Öngyilkos erdősz. Világosan élt cse- nes elvonultságban *Füzy* Béla volt uradalmi er- dész. A magánosan élő ember ma 70 éves korá- ban főbelötte magát régi erdősz fegyverével és azonnal meghalt. Az öngyilkosság oka életuntség.

— Agyonnyomta a liszt. Ma délután Szvi- tek Béla 13 esztendőes asztalos tanuló Szőlősi József társával együtt négykerékű kézi kocsin hét zsák lisztet akart elszállítani mestere *Menczer* Gyula Demeter utca 94. számú házban levő la- kására a Fa utcában levő Adler és Szántay gőzmalmából. A fiuk a Fa utca és Boros Béni-tér sarkáig jutottak a kocsi- val, de itt az első kerék zöckentőbe került. A rud Szviteket elütötte és a felborult járműről lecsuszott hét zsák liszt a földön elterült fiu mellére esett. Egyedü volt társa nem tudott segiteni rajta, mire a rendőrség megérkezett már oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy eszméletlenül szállí- tották a kórházba.

— Kivágta a szomszédja nyelvét. A csa- nádmegyei Pálfalva községben szombaton szokatlan büntény történt, amelynek tettesét Vincze József pál- falvai bogárnemestert a szegedi ügyészség fogházába szállították a csendőrök. Az említett nap délutánján Vincze József felesége valami kicsinyes ok folytán összepörölt az ugyanabban a házban lakó Békefi Pál kovácsmester feleségével. Az asszonyok pörlekedése elfajult, hogy a férjek is beleavatkoztak a dologba és ök is összeveszttek. Békefi hirtelen pofonütötte Vinczét, aki erre vadul neki ugrott Békefinek, legyürte a földre, fojtogatni kezdte, majd kirántotta éles bicskáját és Békefinek a fojtogatástól kilógó nyelvét csaknem többel lemetszelte.

— Vasúti szerencsétlenség Ercsiben. Bu- dapestről jelentik: Szombaton éjjel halálos vasúti szerencsétlenség történt az ercsi pályaudvaron. A pályaudvart az épülő cukorgyár miatt most kibő- vitik és már eddig sok sinpárt fektettek le, me- lyek között sok a csonka sin. Az egyik ilyen csonka sinpáron, nehogy a kocsi tovább szalad- janak, hatvan darab sint fekteiték keresztbe. En- nek a sinhalomnak ment neki egy tehervonat. A gép rögtön fölfordult és darabokra tört. Az utána haladó négy kocsi szintén széjjelzúzódot. Az első kocsi- banült Horenszki József harmincegy éves nős szigetvári fékező, aki három gyermek apja. Ezt a szerencsétlen embert borzalmasan össze- lapitva, holtan húzták ki a kocsi romja alól. A gépész és a vonatvezető súlyosan megsebesültek. A gép a sze- rencsétlenség pillanatában fölrobbant és a kiömő for- róz és a szerte repülő szilánkok sebesítették meg őket. A szerencsétlenség úgy történt, hogy az állomás- ról a tehervonat és egy személyvonat egyszerre indultak ki. A személyvonat a fővonalon haladt, a tehervonat pedig a csonka sinpáron s mint- hogy a váltó a személyvonat javára volt állitva, a tehervonat nekiszaladt az akadálnak. Damján szolgálattevő tiszt azt vallja, hogy ő szólta a te- hervonat vezetőjének:

— Mehet, de csak a személyvonat után.

A vezető azonban csak az első szót hallotta és jelt adott az indulásra. A szerencsétlenség dol- gában szigoru vizsgálatot indítottak meg.

— **Letartóztatott kerítőnő.** A rendőrség letartóztatta Kolompár Illésné cigányasszonyt, aki ellen B. Dománka 13 éves leány azt vallotta, hogy elakarta őt adni egy aradi nyilvános házban.

— **Halálos esés.** Kisszentmiklósról jelentik: Finster Frigyesné, egy földmives harminchárom éves felesége látogatásban volt Illin Antalnénál. Estefelé haza akart menni, elbucszott szomszédjától s kilépett az ajtón. A szerencsétlen asszony azonban nem vette észre az ajtó melletti pincelejárót, amely véletlenül nyitva volt. Finszterné oly szerencsétlenül bukott a pincelejáróra, hogy szörnyethalt.

— **Kotányi féle paprika, kávé, tea felülmulthatatlan.** Egyedüli elárúsító Robitsek József, József főherceg-ut. 3.

— **Gyilkos diák.** Csabrendekről jelentik: Kozma Gyula iskolásfiu a szőlőben játék közben revolvért fogott Vécsey Jenő szombathelyi diákra, aki a szüret alkalmából volt ott vendégségben. A revolver elsült és a diák szíven találva holtan esett össze.

— **Rablótámadás az Aréna-uton.** Budapestről jelentik: Tegnap este az Aréna-ut és István-ut sarkán Schuster Rudolf dr. közigazgatási bíró felesége két kis leányával sétált, a mikor eléje ugrott egy huszonnyolc-harminc éves fiatalember és az uriaszony kezéből kiragadta a ridikült s futásnak eredt. Faragó József dr. látta a rablást és bottal a kezében a menekülő utonálló elé állott. Ez azonban revolvért rántott elő és az orvosra fogta. Faragó meglepetten ugrott félre s így a rablónak sikerült elmenekülni.

— **Deutsch Sándor okl. táncitanító** második tánckurzusát *folgyó évi november 11 én, hétfőn* kezdi meg az ipartestület disztermében, melyre beiratkozásokat már most elfogad naponta a táncintézetben, vagy Borcsényi M. utca 18. sz. a. levő lakásán. 6471

— **Cocus lábtörő, cocus szőnyegek, fürdőgyékény, parquett kefe, parquett beercszló kefe, seprűk, tisztító szerek, ruha, haj és fogkefék és az összes háztartási cikkek legnagyobb választékban és legolcsóbban Hegedűs Gyula cégnél, Andrassy-tér 15.**

— **Használt tankönyvek még mindig kaphatók** *Ingusz I. és fiánál* csak a Weitzer-utcában,

— **A legújabb női táskák** már megérkeztek Hegedűs Gyula cégnél.

— **60 kötet könyv havi 1 kor. 40 filléért.** 180 hangjegy havi 2 kor. 40 filléért kaphatók kölcsönzésre Kerpel Izsó kölcsönzőintézetében, Aradon,

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pasztila** 5 perc alatt megszüntet mindenféle főtájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-tér. 4676

— **Arad város új lakbér-szabályrendelete** Kerpel Izsónál kapható.

— **Medgyaszay Vilma** a világhírű kabaret művésznő így ír a dr. Biró-féle Havasi-Gyopár krémről: Kedves Doktor Ur! Az Ön által készített „Havasi Gyopár Crém“ a legkitünőbb arc-krém! Mindenkinek ajánlhatom. Kitűnő tisztelettel Medgyaszay Vilma. 5093

— **A legmegbízhatóbbak a Messenger-bojok.** Telefon 816.

VIDÉK.

Politikai békelakoma. Marosillyén vasárnap érdekes bankett volt az urikaszinó termeiben, ahol a község és környék intelligenciájából mintegy hatvanan jelentek meg. A képviselőválasztás óta nagy harag dult a helyi intelligencia körében természetesen politikai okok miatt. Az ellenfelek egymás egzisztenciáját is veszélyezteték már. Így például Finna János főszolgabíró ellen névtelen följelentésekkel áskálódtak haragosai. A megindult fegyelmi vizsgálat teljesen tisztázta a főbíró. A napokban Mara László hunyadmezei főispán a községben járt hivatalvizsgálaton és a főbíróknál mindent pedáns rendben talált. Erre a főispán intervenciójára a kormány-

párti és függetlenségi haragosok kibékeltek egymással és a békét vasárnap nagy lakomával pecsételték meg.

Iparosok nagygyűlése lesz október 20 án Szegeden. Az aradi ipartestület tegnapi elöljárósági ülésén elhatározta, hogy a kongresszuson magát hivatalosan is képviselteti, de minden önként csatlakozó aradi iparost bejelent a rendezőségnek, ha a résztvenni kívánó testületi tag idejekorán a szándékát a testület titkári hivatalában bejelenti, amely esetben lakás és esetleg utazási kedvezményben is részesül, mert a testület vezetősége ezek elnyerhetése iránt is megteszi a szükséges lépéseket. A bejelentések határideje október 17-ike, délután 4 óra. Az azután jelentkezőknek a legnagyobb sajnálatára sem esz-közölhet ki semmi kedvezményt az elnökség.

TÁRKASÁGOK.

(A lepecsételt levél.) Egyik szomszéd városban történt, ahol a városka egyetlen napilapjának rendkívül buzgó riportere van. A fiatal kartárs lihegő ambícióval vetette magát a háborúra. Naponta több rendkívül kiadásba ugratta be a kiadóját s azokban azt kürtölte, hogy „a városunkban állomásozó huszárezred holnap mozgósítva lesz.“

A minap a polgármester szolgálja nagy titokban megsugta a fáradhatlan riportertnek:

— Tekintetes ur, valami nagy szenzáció lehet. Itt volt az előbb a helyi huszárezred egy káplárja és a polgármester urnak egy lepecsételt levelet adott át, csak a saját kezébe adta, mert úgy parancsolta a levelet küldő ezredes.

A riportert hevesen rogtott be a polgármester szobájába. De őt nem találta ott. A titkárya fogadta:

— A polgármester ur éppen most ment ki a kis vicinálissal a szállójába. Csak holnap jön vissza.

— Azt a levelet, amit ma kapott a huszárezredesétől, hova tette?

— Bezárta a titkos szekrénybe.

Ezt a riportert izgatón gyanus tünetnek találta. Viharos lihegéssel rohant a kiadójához és rávette, hogy automobilt béreljen, amelyen ő kimegy a polgármester szállójába és okvetlen megszerzi azt a titkos levelet. Mert hogy az nagyon fontos levél s az bizonyosan a mozgósítást adja tudtul a város fejének, azt kétségtelennek tartotta a riportert. Egy órai utazás után megérkezett az autó a szállóba. Az újságíró valószínűleg beröptült a polgármester villájába.

— Polgármester uram, ezt önnek nem szabad eltitkolni a nyilvánosság elől. Kétségtelen, hogy a mozgósításról van szó.

— Micsoda levélről beszél ön?

— Arról, amit a huszárezred parancsnoka küldött önnek, arról a lepecsételt bizalmas levélről.....

— Ja, vagy úgy? — titkolt a polgármester a saáját homlokára. — Igen, abban a levélben fontos dolog van. Arról értesít az ezredes, hogy mondjuk ki a zárlatot a város lovaira, mert az ezred lovai között kiűtött a takonykór.

(A sietség oka.) Egy ismert aradi ügyvéd rohanna halad végig az Andrassy-téren. Egyik barátja szembe jön vele és megállítja:

— Hova rohansz olyan sebbel-lobbal? — kérdi.

— Megyek a cselédszerzőhöz, hogy azonnal küldjön egy szakácsnőt.

— Miért olyan sürgös?

— Mert különben a feleségem maga főz!...

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

G. M.-né. Vagy az illető országban kell tartózkodni, vagy nyelvtanártól órákat kell venni. Másképpen lehetetlen jól elsajátítani.

C. Nem nyertek.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Emelik a kamatlábat.** Bécsből jelentik: Az angol jegybank már legközelebb egy fél százalékkal, de esetleg még többel felemeli a kamatlábat. Ez esetben a francia jegybank szintén felemeli a bankrátát 3 és fél százalékra. Ha ez a feltevés igaz, úgy az osztrák-magyar és német birodalmi bankok is követik a kamatlábemelőt egy fél százalékkal. Az osztrák-magyar bank rátája ez esetben öt és fél százalék lesz. Ujabb kamatlábemelés ezután ebben az évben már csak akkor lesz, ha a külpolitikai helyzet újból feszültséget teremt a pénzpiacra.

Ujaradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, október 15.

Az időjárás mezőgazdasági szempontból kielégítő, kívánatos lenne, hogy az idő továbbra is kedvező maradjon.

A gabonavásár irányzata annak hatása alatt, hogy a háború rövid tartamu lesz, ellanyhult.

Elkelt a mai piacon:

800 mm. buza	21.60—22.00
Rozs	18.40—18.60
Árpa	19.00
Zab	19.00
Uj-tengeri	13.00—14.00
O-tengeri	22.00

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, október 15.

Készáru.

Amerika 1½ magasabb. Kinálat korlátolt, vételkedv gyenge, 20 ezer mm. 20 fillérrrel olcsóbb.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912 októberi	11.18—11.19	11.15—11.16
Buza 1913. Áprilisi	12.93—12.99	11.95—12.96
Rozs 1912. októberi	10.12—10.13	10.07—10.08
Rozs 1913. Áprilisi	10.44—10.45	10.41—10.42
Tengeri 1913. májusi	8.05—8.06	7.99—8.—
Zab 1912. októberi	11.55—12.56	11.61—11.62
Zab 1913. Áprilisi	11.33—11.34	11.29—11.30
Az árak 50 kilónként számítva.		

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Október 15. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	105.25
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	83.20
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	74.—
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	85.50
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	87.—
Magyar nyerménysorsjegy kölcsön	—	—	—	205.—
Fizaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	150.—
Oztrák járdék papírban	—	—	—	83.20
Oztrák járdék ezüstben	—	—	—	86.75
Oztrák járdék aranyban	—	—	—	108.50
Oztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	83.25
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	155.—
Oztrák-magyar bankrészevény	—	—	—	20.25
Magyar hitelbank-részevény	—	—	—	793.—
Oztrák hitelintézeti részvény	—	—	—	612.—
Oztr.-magy.-államvasuti részvény	—	—	—	682.—
20 frankos arany (Napoleonodor)	—	—	—	19.18
Német birodalmi márka	—	—	—	117.92 ¹ / ₂
Londoni vista	—	—	—	24.17
Páris vista	—	—	—	95.72 ¹ / ₂
10 márkás arany	—	—	—	28.58

A Temesvári Lloydársulat terménycarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben) 1912. okt. 15. Buza 75 kilogrammos 20.50—20.60, 76 kilogrammos 20.80—20.90, 77 kilogrammos 20.90—21.00, 78 kilogrammos 21.00—21.10. Rozs (prima) 18.70—18.80, (közép) 18.20—18.30 Árpa (serfőző) 19.70—20.20, (takarmány) 18.50—18.60, Zab (prima) 20.40—20.50, (közép) 19.70—19.80. Tengeri (magyar) 20.60—20.70, (román) 20.60—20.70. Burgonya 100 kgr. (fehér) 6.10—6.20, (rózsa) 6.80—6.90.

Kőbányai sertés piac.

— Október 15. —

Október 14. Magyar elsőrendű: Fiala nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 160—162 fillér. Fiala közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 166—168 fillér. Közép (páronként 240—280 klgr.) 174—176 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi október hó 11. napján volt készlet 31840 drb. — 1912. október hó 11-én felhajtott 163 drb. — 1912. október 13-án elszállított 577 drb. — 1912. október 14. napjára maradt készletben 31263 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: kellemes.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1912. október hó 16-án:

A) Bérlet.

A) Bérlet.

Az asszonyfaló

Operetta 3 felvonásban. Irta: Stein és Lindau Károly. Fordította: Mórey Adolf. Zenéjét szerette: Eysler Ödön. Karnagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Rafainé	Benkőné	Sötérné	Fáskerti M.
Tilda	Dióssy Nusi	Millai	Ajtayné
Maros Béla	Győző A.	Adel	Ajtayné
Kamilló	Hajditska L.	Nelli	Tilgorné
Mary White	Kállay Jolán	Lovászi	Kulcsár L.
Donogán báró	Polgár S.	Jankó	Várnai Jenő

Kezdeté este 1/8 órakor.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színházj Ma szerdán, 1912. október 16-án:

1. Mozgófénykép-ujság. Aktuális világesemények. —
2. Jancsi szerelmes egy színésznőbe. Kacagtató vígjáték. —
3. Halálbalovaglás. Izgalmas detektív dráma 3 felvonásban.

Az előadások kezdete délután 1/6 órától folytatódóan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill., — Gyermek a IV. hely kivételével a felét fizetik. Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szerdán, 1912. október 16-án

1. Kutya vadászat. Humoros. —
2. Jegestengeri utazás. Természet után. —
3. A diplomás gazember. Dr. Gar el Hama kettő. A keleti szörnyeteg újabb gaztette. 3 felvonásban.

Előadások délután 1/6 órától kezdve esti fél 12 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Minden előadáson katonazenekar játszik. Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

NYILTÉR.*

Seifenpulver

a szabadalmazott csöppentyűvel
Folyékony fémtisztítószer bámulatos
fényhatással.
Szavatoltan mérge- és savmentes.

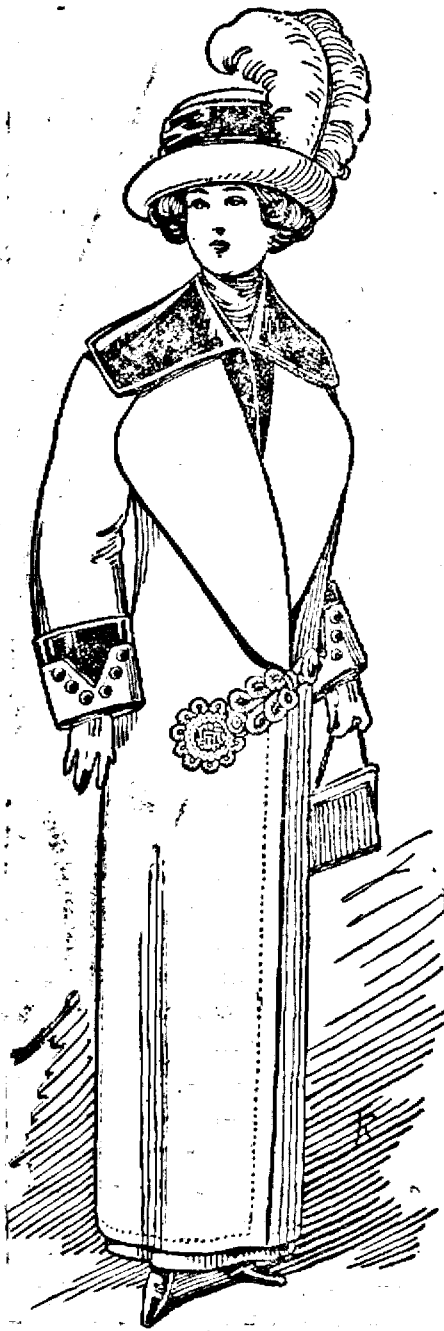
**NYÖRGY
MENYHÉRT
ÉS TARSA**

női felöltők áruháza

Arad, Andrassy-tér 8.

A Minorita-templom bejáratával szemben

TEL:
855.

SZABOTT
ÁR

Ujdonságok:

- Angol felöltők
  - Plüsch kabátok
  - Posztó köpenyek
  - Szörme kabátok.
  - Színházi köpenyek
  - Leányka és
  - Gyermek kabátokban
  - Szörme garnitúrák nagy választékban
- Legújabb divattudósítónkat készséggel küldjük.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága halottunk

Ékes Margitka

végtesztességén megjelentek s a ravatalra koszorút helyeztek s részvétükkel mély fájdalomkat enyhítették, hálás köszönetet mondunk. Különösen köszönjük a meghidogult szeretett igazgatónője, osztályfőnöknője, valamint osztálytársnőinek szives megjelenését, Limbeck János és Fia cégnek a temetés figyelmes rendezéseért elismerésünket nyilvánítjuk.

Arad, 1912. október hó 15.

6482

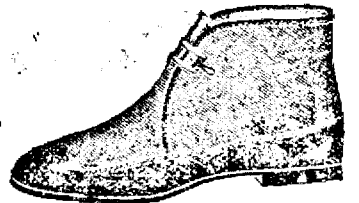
Ékes József és családja.

Sárcipő (Galoschnl)

nyelv és anélkül

Férfi 6 kor. Női 5 kor.

Szabott árak.

Óriási választék hócipőkben

Kutányi J., Arad,

Vörösmarty-u. 1. Telefon 835.

A legnagyobb dícséretet hallhatjuk

mindenütt Fáy valódi sződeni ásványpasztilláiról, kicsinyek és kevés helyen elérnek, de egyesítik magukban a híres sződeni gyógyforrások vizének minden jó tulajdonságát. Kényelmesen szedhetők, rohasem mondanak csütörtököt, mert megszüntetik a légutak hurutját, az elnyálkásodást, köhögést és rekedtséget s végül: mindenütt olcsón kaphatók: egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér. 6981

Apolló Színház.

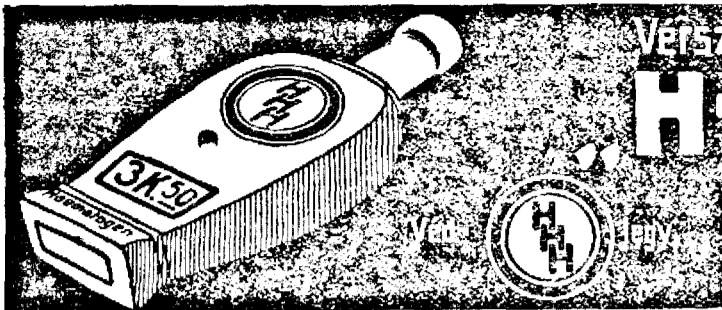
Október hó 16., 17. és 18-án.

A legújabb **Detektív nordisk** sláger.

Halálba lovaglás.

Izgalmas detektív dráma 3 felvonásban.

Előadják a kopenhá-gai kir. színház tagjai.

Vérszegények, anémia, gyomorfájások és tüdőgyulladások számára

H-Gyűrű Haematogen

kiváló vértképző
„Tápláló- és erősítő anyag”
 Kéretik „H-gyűrű” védjegyet kéri. Az eredmény meglep.
 Főraktár Magyarország számára:

Üvege ●
3K. 50

Radanovits Testvérek főhercegi udvari szállítók, Budapest, Baross-utca 5. Kapható valamennyi gyógyszerárban és gyógyszerárúrákban.

6985

Ezen rovatban minden szöveggyorsított kiadású ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József-közt. u. 22.
 Kiadóhivatali telefon: 131. sz.
 Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elő — avagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor kötelező. Levélbéli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbeléglet csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 30 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelöndők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali kivánsra díjtalanul megszerkeszt. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTEK FEL.**

HÁZASSÁG.

25 éves

szép molett uri leány, megismerkedne hozzá illő uri emberrel házasság céljából. Leveleket a kiadóhivatalban „Tiszta múlt” jeligére kér. 6405

Női kezek

ápolására legjobb a Vojtek és Welsz készítménye. III-711

LEVELEZÉS.

„Urnő” részére

kívánt jeligére D.-től levél ment. 6464

Szolid leány

bizalmas ismeretséget keresem. Jelige: „Fény” Arad, poste restante. 6480

50 éves özvegy

asszony ismeretséget kötne ugyan olyan nyugdíjazott hivatalnokkal, kinek 60-70 frt. nyugdíja van. Leveleket „Kölcsönös bizalom” jeligére a kiadóba kérek. 6404

32 éves

uri asszony megismerkedne gazdag idős. izr. uri emberrel, ki őt segítené. Levelet „Feltűnő megjelenés” jeligére kér. 6408

Ha hull a raja,

hasznájon magyar haj-perollint Vojtek és Welsztől. III-711

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Házulajdonosoknak

nélkülözhetlen lakói nyilvántartására egy házbérfőknyv és lakbérkönyvecske, melyek Pichler Sándor könyv és papirkereskedésében kaphatók. Szabadság-tér 1. Telefon 808. 5311

Jókarban lévő,

különböző butor eladó. Kossuth-u. 40., földszint jobbra. 6476

Rum compositio

Jó hálú rum előállítása Vojtek és Welsztől. III-711

Egy hosszú zongora

olcsón eladó. Varjassy J.-u. 2. 6398

Káposzta

20 waggon és 80 mázsa burgonya eladó; bővebbet Vass Andor Zombárd posta Honcót nyujt. 6455

ALKALMAZÁST KERES.

Pénztárkezelő

ajánkozik azonnalra fűszer vagy divatüzletbe. Cim Dezső-utca 4b. 6351

Egy közporku,

nyugdíjazott férfi, bármiféle állást elfogad. Cim: Varjassy József-utca 9. szám. 6446

Úgyes szobanias

azonnali belépésre állást keres, esetleg más szolgai állást is elfogad. Cimeket a kiadóhivatalba kér. 6459

Pénzbeszedő,

raktárnoki, felügyelői, vagy ehhez hasonló állást keres, azonnali belépéssel. Fiatal óvadékképes kereskedő, szíves megkereséseket kérek Szferle Ágoston, Kasza-utca 2. 6474

Házi készítménynek

ajánkozik 40 éves hajdon magányos urnőhöz, vagy idősebb házaspárhoz. Csiki László Püspökudány, u. p. Cséffa (Biharmegye.) 6167

Egy szorgalmas,

becsületos, megbízható családtag ember, raktárnoki, pénzbeszedő, vagy ehhez hasonló állást keres. Irodai alkalmazást is elfogad. Cim: a kiadóhivatalba. 6466

Házvezetőnek

ajánkozik magányos urhoz egy középkori nő. Cim a kiadóba. 6463

ALKALMAZÁST NYER.

Kertészt keresek

fűzkutl gazdaságomba, Kornstein Ernő, posta Ujarad. 6409

Kerestetik

egy molnársegéd fiatal, azonnali belépésre Gera Ferenc gőzmalmába, Nagylakon. 6468

Zuckermann I.

Medgyesegyházi vendéglőjében, mely korszmával van egybekötve, egy kimérő kerestetik. Feltételek a helyszínen. 6469

Úgyes varróleányok

azonnal felvétetnek. Cim: a kiadóban. 6479

KIADÓ LAKÁS.

Elegáns

garçon lakás, 2 utcai szoba egymásba nyíló butorozva kiadó. Kiss Ernő-utca 10. sz. 6415

A gróf Károlyi-utcában

egy nagyon szép 3 szobás modern lakás jutányosan átadó. Bővebbet Elbert Lajosnál. Weitzer J.-u. 17. sz., ajtó 16 alatt. 6465

Kiadó lakás

Deák Ferenc-utc 39. szám alatti házban 3 szoba előszoba, konyha, éléskamra, fürdőszoba és minden hozzávalóval 1 ső novemberre kiadó. 5571

A polonka

teljes kiirtása csupán Vojtek és Welsz biztos szereivel érhető el. III-711

ÜZLETEK.

Délvidéki

nagy városban elsőrangú szálloda, étterem, kávéház és sörcsarnok teljesen új berendezéssel, kedvező feltételek mellett sürgősen átvehető. Bővebbet Dr. Gross Aladár ügyvéd irodájában, Luther-tér 2. sz. 6485

Bársáti nagyközseg

legjobb üzlete és kore-mája szépen berendezett házzal, családi okok miatt eladó. Cim: a kiadóhivatalban. 6456

KÜLÖNFÉLE.

Krausz Paulin

színház-épület, telefon-szám 511. Első aradi 112000 kötetből álló kölcsönkönyvtárában minden jó új mű raktáron. Havi bérlet K 1'40, vagy kötetenként 10 fillér. Vidékre kedvezményes árak. Ugyanitt minden folyóirat, divatlap egyenként és bérletben, házhoz szállítva, kapható. 4541

Klein Testvérek

villany- és vízvezeték-berendezők. Ideál motoros fűfűrészelési vállalat. Hunyadi-u. 1. Telefon 707. 6376

Kiadó

Dobó-utca 6. sz. alatt (a buza-piac mellett) egy magtárnak, raktárnak vagy műhelynek alkalmas nedves-ségmentesen épített pinca. 6475

Új mosóda.

Van szerencsém az Arad és vidéke tisztelt közönségét értesíteni, hogy Aradon, a Luther Márton-u. 1. szám alatt fehérnemű és vegytisztító üzletet nyitottam. Főtörekvésem kitűnő, jó munkát előállítani. Szíves pártfogást kér Széles József, tisztító. 6477

Ha nem jól eszik

a hizója, adjon neki Vojtek és Welsz hírneves állat táppráját. III-711

Zálogház

ből vétetnek arany-, ezüst- és ékszertárgyak
Farkas Streicher J.
 Arad, Török-tér 1. sz. 6521

Harisnyakötőde.

Aki súlyt fektet gondos, jó munkára, próbálja megkötetni bármilynemű

harisnyáit

Andrássy-tér 20.

(Fischer Eliz-palotában) lévő harisnyakötődeben. Sürgős munkát azonnal is elkészítünk. 6441

Megnyilt a nyiregyházi krumplicsarnok!

Valódi nyiregyházi burgonya kapható kizárólag

Spielmann Albertnél,

ARADON, Karolina-utca 5. szám alatt jobbra az udvarban. 6485
 Elárusítás kicsinyben és nagyban a legolcsóbb árban.

Jó egészségének

fenntartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkifejezőbb fájdalom-nélküli gyomor tisztító házi-szer. Iso édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 4'80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerárúrás 6475

ARAD, BOKOS BENT-TÉR.

Bér-autók

Taxameteres

Telefonszám

816

2881

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

5234—1912. tkvi. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A m.-radnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közzhírré teszi, hogy Muresanul takaré- és hitelintézet végrehajthatónak 165 kor. tőkekövetelés és jár. irácti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, illetve a m.-radnai kir. járásbíró területén lévő a garassai 81. számú tjkvben A. I. 1—10., 12. sor (176—177), 314, 325, 348, 452, 457, 482, 518, 587, 602, (771—772), hrzi sz. alatt foglalt ingatlanokra 1600 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és annak megtartására határidőül 1912.

évi december hó 9-ik napjának d. e. 11 órája Garassa községhezához tüzetik ki.

Ezen árverésen a fentirt ingatlan birtokjuttalék a kikiáltási ár kétharmadánál olcsóbb áron el nem fog adatni. Amennyiben ezen összeg el nem éretik az árverést a kiküldött felfüggeszti.

Árverelni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át, bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervénnyel át-szolgáltatni.

Kelt Máriaradnán, 1912. évi október 5-én.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Nyivator, s. k.

kir. járásbíró.

6462

A magyar és német nyelvben teljesen jártas, pénzügyi és részvénytársasági több éves működéssel bíró közepkori ur-ember

könyvelői, pénztárnoki, ellenőri vagy hasonló

bizalmi állást keres

nagyobb vállalatnál. 10,000 korona óvadékkal rendelkezik.

Szíves megkereséseket „Bizalmi állás” jelige alatt

Engel Jenő

hirdetési irodája 6402

Temesvár-Belváros továbbit.

Jó és olcsó fűszerárak

gyors és pontos kiszolgálás mellett kaphatók,

csomagolt teánál 15 százalék engedménnyel.

Marssó Andor

fűszer- és vegyeskereskedésben,

Kossuth- és Batthyányi-utca sarkán. 6413

Használt élelm megvételre kerestetik.

Z Ö L D Y G Y U L A

Czeiler István volt cimfestő-művezetője

CIMFESTÉSZETI MŰTERMÉT

6470

Arad, Színház-épületből

SZABADSÁG-TÉR 17. SZ. ALÁ HELYEZTE ÁT, Domány-palota mellett.

Költözködők figyelmét

felhívjuk óriási raktáru:

szőnyegeinkre, futó és abgepast „Axminster” nyirott pelüche minőség igen olcsó árért 200 x 300 nagyságban már 48 koronától feljebb.

Ágy- és asztalterítők ugyszintén Pelüche asztalterítők.

Tüll csipkefüggönyök méter számra és abgepast. Előnyös alkalmi vásárlásra ajánlunk valódi Perzsa szőnyeget, — melyek minden vételkötelezettség nélkül megtekinthetők, — kisebb és egész nagy méretűek.

ROSENBLÜH H. ÉS TÁRSA

kelengye- és divatruháza.

6473